

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ 2007-2013

(2006/C 54/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Εισαγωγή

1. Βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ, οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης ορισμένων μειονεκτικών περιοχών της ΕΕ είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν από την Επιτροπή συμβατές με την κοινή αγορά. Οι ενισχύσεις αυτές είναι γνωστές ως κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, αποτελούνται δε από τις επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και, σε ορισμένες, ολιγάριθμες, περιπτώσεις, από τις ενισχύσεις λειτουργίας, ενώ και στις δύο περιπτώσεις οι ενισχύσεις προορίζονται για συγκεκριμένες περιφέρειες με σκοπό την εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων. Οι επενδυτικές ενισχύσεις αυξημένου ύψους που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις εδρεύουσες σε μειονεκτικές περιοχές και υπερβαίνουν το ύψος που επιτρέπεται για τις άλλες περιοχές θεωρούνται επίσης ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.
2. Αντιμετωπίζοντας τα μειονεκτήματα των μειονεκτικών περιοχών, οι κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα προάγουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνόλου. Αυτή η γεωγραφική ιδιαιτερότητα διακρίνει τις περιφερειακές ενισχύσεις από τις άλλες οριζόντιες ενισχύσεις, όπως είναι οι ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, απασχόληση, κατάρτιση και περιβάλλον ενέργειες, οι οποίες επιδιώκουν άλλους στόχους κοινού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης, αν και μερικές φορές με μεγαλύτερο ποσοστό ενίσχυσης στις μειονεκτικές περιφέρειες, σε αναγνώριση των ιδιαίτερων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν ⁽¹⁾.
3. Οι εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα προορίζονται να συμβάλουν στην ανάπτυξη των πλέον μειονεκτικών περιφερειών, μέσω της υποστήριξης των επενδύσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Προωθούν δε την οικονομική επέκταση και τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στις λιγότερο ευνοημένες περιφέρειες, ιδίως ενθαρρύνοντάς τες να δημιουργήσουν νέες εγκαταστάσεις εκεί.
4. Τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Επιτροπή κατά την εξέταση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα με την κοινή αγορά, βάσει των άρθρων 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης ΕΚ, έχουν κωδικοποιηθεί στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1998 ⁽²⁾, οι οποίες καλύπτουν την περίοδο 2000-2006 ⁽³⁾. Οι συγκεκριμένοι κανόνες που διέπουν τις ενισχύσεις για μεγάλα επενδυτικά σχέδια κωδικοποιήθηκαν στο πολυτομεακό πλαίσιο του 2002 ⁽⁴⁾. Ωστόσο, οι σημαντικές πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις που σημειώθηκαν μετά το 1998, μαζί με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Μαΐου 2004, η αναμενόμενη ένταξη της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας και η επιταχυνθείσα πορεία ολοκλήρωσης μετά την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος, δημιούργησαν την ανάγκη για μια εκτεταμένη επανεξέταση, με σκοπό την προετοιμασία νέων κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες θα ισχύσουν από το 2007 έως το 2013.
5. Οι περιφερειακές ενισχύσεις θα αποβούν αποτελεσματικές μόνο εφόσον χορηγούνται με φειδώ και αναλογικότητα, και θα εστιάζονται στις πλέον μειονεκτικές περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα, τα επιτρεπόμενα ανώτατα όρια ενίσχυσης θα πρέπει να αποτυπώνουν τη σχετική σοβαρότητα των προβλημάτων που επηρεάζουν την ανάπτυξη της εκάστοτε περιφέρειας. Ακόμη, τα πλεονεκτήματα των ενισχύσεων ως προς την ανάπτυξη μιας μειονεκτικής περιφέρειας θα πρέπει να υπερκαλύπτουν τις προκύπτουσες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ⁽⁵⁾. Η βαρύτητα που αποδίδεται στα πλεονεκτήματα μιας ενίσχυσης είναι δυνατόν να ποικίλλει ανάλογα με την εφαρμοζόμενη παρέκκλιση, έτσι ώστε να γίνεται αποδεκτή μεγαλύτερη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην περίπτωση των πλέον μειονεκτικών περιφερειών του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), παρά του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Έτσι, οι περιφερειακές προμηδοτήσεις των ενισχύσεων αυτής της μορφής δεν θεωρούνται περιφερειακές ενισχύσεις.

⁽²⁾ ΕΕ C 74 της 10ης Μαρτίου 1998, σ. 9, με τις τροποποιήσεις που περιέχονται στην ΕΕ C 258 της 9ης Οκτωβρίου 1999, σ. 2, και στην ΕΕ C 285 της 9ης Σεπτεμβρίου 2000, σ. 5.

⁽³⁾ Το σημείο 4.4 των κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα τροποποιήθηκε με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και ανασυγκρότηση των προβληματικών επιχειρήσεων, ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 70 της 19.3.2002, σ. 8, με την τροποποίηση που περιέχεται στην ΕΕ C 263 της 1.11.2003, σ. 3.

⁽⁵⁾ Βλέπε, για το θέμα αυτό, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση 730/79, *Philip Morris Holland BV κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1980, σ. 2671, σκέψη 17, και στην υπόθεση C-169/95, *Βασιλείο της Ισπανίας κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1997, σ. I-135, σκέψη 20.

⁽⁶⁾ Βλέπε, για το θέμα αυτό, την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση T 380/94, *AIUFFASS και ΑΚΤ κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1996, σ. II-2169, σκέψη 54.

6. Σε ορισμένες, πολύ λίγες και σαφώς προσδιορισμένες περιπτώσεις, τα διαρθρωτικά προβλήματα μιας περιφέρειας είναι δυνατόν να είναι τόσο σοβαρά που οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις, μαζί με ένα εκτεταμένο σύστημα οριζόντιων ενισχύσεων, να μην είναι επαρκείς για να αποτελέσουν το έναυσμα για την αναπτυξιακή πορεία της περιφέρειας. Στις περιπτώσεις αυτές και μόνο, οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις είναι δυνατόν να συμπληρώνονται με ενισχύσεις λειτουργίας.
7. Από συνεχώς αυξανόμενες ενδείξεις προκύπτει ότι υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων στην Κοινότητα, φραγμοί οι οποίοι είναι περισσότερο ισχυροί στις μειονεκτικές περιφέρειες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να εισαγάγει στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ένα νέο μέσο ενισχύσεων, με σκοπό την ενθάρρυνση της ίδρυσης νέων μικρών επιχειρήσεων στις μειονεκτικές περιφέρειες, με διαφοροποιημένα ανώτατα όρια ενίσχυσης ανάλογα με την εκάστοτε περιφέρεια.

2. Πεδίο εφαρμογής

8. Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις νέες κατευθυντήριες γραμμές στις περιφερειακές ενισχύσεις που θα χορηγούνται σε κάθε τομέα της οικονομίας, εκτός της αλιείας και της βιομηχανίας άνθρακα ⁽⁷⁾, τομείς οι οποίοι διέπονται από ειδικούς κανόνες τιδέμενους με συγκεκριμένες νομοθετικές πράξεις.

Στον γεωργικό τομέα, οι νέες κατευθυντήριες γραμμές δεν θα ισχύουν για την παραγωγή των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης. Θα ισχύουν όμως για τη μεταποίηση και την εμπορία των προϊόντων αυτών, αλλά μόνο ενόσω τούτο προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα ⁽⁸⁾, ή σε οποιοσδήποτε άλλες προς αντικατάστασή τους.

Επιπλέον, και ορισμένοι άλλοι τομείς διέπονται από ιδιαίτερους κανόνες, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη την ιδιόζουσα κατάσταση των τομέων αυτών και είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν, εν όλω ή εν μέρει, από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ⁽⁹⁾.

Όσον αφορά τη χαλυβουργία, και σύμφωνα με την προ πολλού παγιωμένη πρακτική, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιφερειακές ενισχύσεις προς τη χαλυβουργία, κατά τον ορισμό του παραρτήματος Ι, δεν είναι συμβατές με την κοινή αγορά. Το ίδιο ισχύει και για τις μεγάλες ατομικές επιχορηγήσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του τομέα αυτού κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 ⁽¹⁰⁾, και κάθε μεταγενέστερου συναφούς κανονισμού, οι οποίες δεν απαλλάσσονται με βάση τον κανονισμό αυτόν.

Ακόμη, καμία περιφερειακή επενδυτική ενίσχυση δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί στον τομέα των συνθετικών ινών, κατά τον ορισμό του παραρτήματος ΙΙ.

9. Οι ενισχύσεις είναι δυνατόν να χορηγούνται σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διάσωση και την ανασυγκρότηση των προβληματικών επιχειρήσεων ⁽¹¹⁾, μόνο βάσει των κατευθυντήριων αυτών γραμμών ⁽¹²⁾.
10. Κατά γενικών κανόνα, οι περιφερειακές ενισχύσεις θα πρέπει να χορηγούνται στο πλαίσιο πολυτομεακού καθεστώτος που θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος μιας περιφερειακής αναπτυξιακής στρατηγικής, με σαφώς προσδιορισμένους στόχους. Ένα τέτοιο σύστημα είναι επίσης δυνατόν να παρέχει στις αρμόδιες αρχές τη δυνατότητα να καθορίζουν τα επενδυτικά σχέδια προτεραιότητας σύμφωνα με το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν για την εκάστοτε περιφέρεια. Οσάκις, κατ' εξαίρεση, πρόκειται να χορηγηθεί ατομική ενίσχυση ειδικού σκοπού (ad hoc) σε μία και μόνο επιχείρηση, ή ενίσχυση περιοριζόμενη σε έναν και μόνο τομέα δραστηριότητας, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποδείξει ότι το αντίστοιχο σχέδιο συμβάλλει στην ευόδωση μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι, με γνώμονα το μέγεθος και τη

⁽⁷⁾ Για τους σκοπούς αυτών των νέων κατευθυντήριων γραμμών, ως «άνθρακας» νοείται ο άνθρακας υψηλής, μέσης ή χαμηλής κοκομετρικής διαβάθμισης, της κατηγορίας Α ή Β, κατά την έννοια της διεθνούς κωδικοποίησης που έχει θεσπισθεί από την Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη του ΟΗΕ.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2. Διορθωτικό: ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 17.

⁽⁹⁾ Τομείς που διέπονται από ειδικούς κανόνες, πέραν εκείνων που τίθενται εδώ, είναι αυτή τη στιγμή οι μεταφορές και η ναυπηγική βιομηχανία.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 10 13.1.2001, σ. 33. Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 364/2004 (ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 22).

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

⁽¹²⁾ Πιο συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις που χορηγούνται προς μεγάλες ή μεσαίες επιχειρήσεις κατά την περίοδο ανασυγκρότησης πρέπει πάντοτε να κοινοποιούνται χωριστά στην Επιτροπή, ακόμη και αν αποτελούν μέρος συγκεκριμένου καθεστώτος.

φύση του σχεδίου, δεν θα προκύψει απαράδεκτη νόθευση του ανταγωνισμού. Εάν ενίσχυση χορηγούμενη στο πλαίσιο καθεστώτος θεωρείται ότι εστιάζεται υπέρ το δέον σε έναν συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας, η Επιτροπή είναι δυνατόν να επανεξετάσει το σύστημα αυτό δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, της 22ας Μαρτίου 1999, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ⁽¹³⁾, καθώς και να προτείνει, σύμφωνα με το άρθρο 18 στοιχείο γ) του ίδιου κανονισμού, την κατάργηση του καθεστώτος.

11. Τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να κοινοποιούν τα εθνικά καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων που ικανοποιούν όλους τους όρους που τίθενται στους κανονισμούς περί απαλλαγής κατά κατηγορία και έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων⁽¹⁴⁾.

3. Οριοθέτηση των περιφερειών

3.1. Πληθυσμιακή κάλυψη επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις, 2007-2013

12. Υπό το φως της αρχής της έκτακτης φύσης των περιφερειακών ενισχύσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνολική πληθυσμιακή κάλυψη των ενισχυόμενων κοινοτικών περιφερειών πρέπει να είναι σημαντικά μικρότερη εκείνης των μη ενισχυόμενων.
13. Βάσει των συμπερασμάτων των διαφόρων Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, τα οποία κάνουν έκκληση για μείωση των κρατικών ενισχύσεων σε όλα τα επίπεδα, και ενόψει των ευρείας απήχησης ανησυχιών σχετικά με τη νόθευση του ανταγωνισμού η οποία απορρέει από τις επενδυτικές ενισχύσεις προς μεγάλες επιχειρήσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συνολική πληθυσμιακή κάλυψη των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις της περιόδου 2007-2013 θα πρέπει να περιοριστεί σε ό,τι είναι αναγκαίο για την κάλυψη των πλέον μειονεκτικών περιφερειών, καθώς και ενός περιορισμένου αριθμού περιφερειών που μειονεκτούν σε σχέση με τον εθνικό μέσον όρο του αντίστοιχου κράτους μέλους. Έτσι, αποφάσισε να καθορίσει το όριο για τη συνολική πληθυσμιακή κάλυψη στο 42 % του πληθυσμού των σημερινών 25 κρατών μελών της ΕΕ, όριο που είναι παρόμοιο με εκείνο που είχε καθοριστεί για την Κοινότητα των 15 κρατών μελών το 1998. Το όριο αυτό θα επιτρέψει ένα κατάλληλο επίπεδο εστίασης των περιφερειακών ενισχύσεων στην ΕΕ-25, καθώς και επαρκή βαθμό ευελιξίας για την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, των οποίων ολόκληρη η επικράτεια θα είναι κατά κανόνα επιλέξιμη για περιφερειακές ενισχύσεις⁽¹⁵⁾.
14. Παρά ταύτα, και για εξασφαλισθεί επαρκής συνέχεια στα σημερινά κράτη μέλη, η Επιτροπή αποφάσισε να χρησιμοποιήσει και ένα επιπλέον δίκτυ ασφαλείας, έτσι ώστε κανένα κράτος μέλος να μη χάσει περισσότερο από το 50 % της πληθυσμιακής κάλυψης που ίσχυε για την περίοδο 2000-2006⁽¹⁶⁾.

3.2. Η παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)

15. Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ορίζει ότι είναι δυνατόν να θεωρηθούν συμβατές με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Όπως απεφάνθη το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, «η χρησιμοποίηση των όρων “ασυνήθως” και “σοβαρή” στην εξαίρεση που προβλέπει το στοιχείο α) [του άρθρου 87 παράγραφος 3] δείχνει ότι αυτή αφορά μόνο περιοχές όπου η οικονομική κατάσταση είναι εξαιρετικά δυσμενής σε σχέση προς το σύνολο της Κοινότητας»⁽¹⁷⁾.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ Το 42 % υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί σε 45,5 % για την ΕΕ-27 μετά την ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

⁽¹⁶⁾ Η εφαρμογή του δικτύου ασφαλείας θα οδηγήσει σε συνολική πληθυσμιακή κάλυψη 43,1 % για την ΕΕ-25, και 46,6 % για την ΕΕ-27.

⁽¹⁷⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση 248/84, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4013 σκέψη 19.

16. Η Επιτροπή, λοιπόν, κρίνει ότι οι προϋποθέσεις πληρούνται εφόσον μια περιοχή, που αντιστοιχεί σε γεωγραφική μονάδα του επιπέδου II της NUTS ⁽¹⁸⁾, έχει κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), μετρούμενο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), χαμηλότερο του 75 % του κοινοτικού μέσου όρου ⁽¹⁹⁾. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ⁽²⁰⁾ κάθε περιφέρειας και ο κοινοτικός μέσος όρος που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την ανάλυση αυτή υπολογίζονται από τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Με μέλημα την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέπειας μεταξύ του προσδιορισμού των περιφερειών που κρίνονται επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών, και των περιφερειών που κρίνονται επιλέξιμες για τον στόχο σύγκλισης που προβλέπεται στους κανονισμούς για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η Επιτροπή χρησιμοποίησε για να προσδιορίσει τις επιλέξιμες περιφέρειες και στις δύο ως άνω κατηγορίες τα ίδια στατιστικά δεδομένα για το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ⁽²¹⁾.
17. Σε αναγνώριση των ειδικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν λόγω της απομόνωσης και των ιδιαίτερων περιορισμών στην προσπάθειά τους να ενταχθούν στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι περιφερειακές ενισχύσεις για τις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες που καλύπτονται από το άρθρο 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης ⁽²²⁾ εμπίπτουν και αυτές στο πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), ανεξάρτητα από το αν το κατά κεφαλήν ΑΕΠ τους είναι χαμηλότερο του 75 % του κοινοτικού μέσου όρου.

3.3. Ρυθμίσεις σταδιακής προσαρμογής για τις περιφέρειες «στατιστικού αντικτύπου»

18. Ορισμένες περιφέρειες έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ το οποίο υπερβαίνει το 75 % του κοινοτικού μέσου όρου λόγω της στατιστικής επίδρασης της διέυρυνσης. Πρόκειται για περιφέρειες του επιπέδου NUTS II οι οποίες έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ το οποίο υπερβαίνει το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, αλλά υπολείπεται του 75 % της ΕΕ-15 ⁽²³⁾, ⁽²⁴⁾.
19. Για να αποφευχθεί η υπονόμηση της προόδου που σημείωσαν κατά το παρελθόν αυτές οι περιφέρειες από τις επιπτώσεις της ταχύτατης αλλαγής λόγω διέυρυνσης, από την άποψη του ύψους των ενισχύσεων και της διαθεσιμότητας των ενισχύσεων λειτουργίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να συνεχίσουν να είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), σε μεταβατική βάση και έως την 31η Δεκεμβρίου 2010.
20. Το 2010, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τη θέση αυτών των περιφερειών βάσει του τριετούς μέσου όρου των πλέον πρόσφατων δεδομένων της EUROSTAT για το ΑΕΠ. Εάν το σχετικό ΑΕΠ κάποιας από τις περιφέρειες αυτές μειωθεί κάτω του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, η αντίστοιχη περιφέρεια θα συνεχίσει να είναι επιλέξιμη για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α). Αλλιώς, οι περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου θα γίνουν, από την 1η Ιανουαρίου 2011, επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

3.4. Η παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

21. Το Δικαστήριο απεφάνθη, στην υπόθεση 248/84 ⁽²⁵⁾, ως προς το εύρος των προβλημάτων που καλύπτονται από την εν λόγω παρέκκλιση και το πλαίσιο αναφοράς της σχετικής ανάλυσης ως εξής: «Αντιθέτως, η εξαίρεση που προβλέπει το στοιχείο γ) [του άρθρου 87 παράγραφος 3] έχει ευρύτερο περιεχόμενο, καθόσον επιτρέπει την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών χωρίς να περιορίζεται από τις οικονομικές προϋποθέσεις που στοιχείο α) [του άρθρου 87 παράγραφος 3], υπό τον όρο ότι οι ενισχύσεις που προβλέπονται εκεί “δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον”. Η διάταξη αυτή παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να εγκρίνει ενισχύσεις που αποβλέπουν στην πρόωθηση της οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών ενός κράτους μέλους οι οποίες μειονεκτούν σε σχέση προς τον εθνικό μέσο όρο».

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη θέσπιση κοινής ονοματολογίας των στατιστικών εδαφικών μονάδων (NUTS), ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1. Η ονοματολογία NUTS χρησιμοποιείται από την EUROSTAT ως κείμενο αναφοράς για τη συλλογή, επεξεργασία και εναρμόνιση των περιφερειακών στατιστικών της ΕΕ και για τις κοινωνικοοικονομικές αναλύσεις των περιφερειών.

⁽¹⁹⁾ Με την παραδοχή ότι ο δείκτης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος είναι σε θέση να αντικατοπτρίζει, κατά συνθηκτικό τρόπο, τα δύο αναφερόμενα φαινόμενα.

⁽²⁰⁾ Εδώ, όπως και σε όλες τις εν συνεχεία αναφορές στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ στις παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες, το ΑΕΠ εκφράζεται σε ΜΑΔ.

⁽²¹⁾ Τα δεδομένα αυτά καλύπτουν την περίοδο 2000-2002.

⁽²²⁾ Οι Αζόρες, η Μαδέρα, τα Κανάρια Νησιά, η Γουαδελούπη, η Μαρτινίκα, η Ρεουνιόν και η Γαλλική Γουιάνα.

⁽²³⁾ Στην πράξη, το 75 % του μέσου ΑΕΠ της ΕΕ-15 αντιστοιχεί στο 82,2 % του ΑΕΠ της ΕΕ-25.

⁽²⁴⁾ Οι περιφέρειες αυτές αναφέρονται εφεξής ως περιφέρειες «στατιστικού αντικτύπου».

⁽²⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 12, ανωτέρω.

22. Οι περιφερειακές ενισχύσεις που καλύπτονται από την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) πρέπει ωστόσο να εντάσσονται στο πλαίσιο μιας σαφώς προσδιορισμένης περιφερειακής πολιτικής του κράτους μέλους και να τηρούν τις προαναφερόμενες αρχές γεωγραφικής εστίασης. Εφόσον προορίζονται για περιοχές λιγότερο μειονεκτούσες σε σχέση με εκείνες του στοιχείου α) του ως άνω άρθρου, οι εν λόγω ενισχύσεις πρέπει να έχουν γεωγραφική κάλυψη και ύψος αυστηρά περιορισμένα. Υπό τις συνθήκες αυτές, μόνο ένα μικρό μέρος της εθνικής επικράτειας ενός κράτους μέλους είναι δυνατόν, εκ προοιμίου, να λαμβάνει ενισχύσεις του τύπου αυτού.
23. Για να διαθέτουν οι εθνικές αρχές επαρκές περιθώριο κατά την επιλογή των επιλέξιμων περιφερειών χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου των ενισχύσεων αυτού του είδους εκ μέρους της Επιτροπής και η ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών, η επιλογή περιφερειών για την εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης θα πρέπει να πραγματοποιείται σε δύο φάσεις, από τις οποίες η πρώτη θα περιλαμβάνει τον προσδιορισμό από την Επιτροπή της μέγιστης πληθυσμιακής κάλυψης για κάθε κράτος μέλος ⁽²⁶⁾ στην περίπτωση περιφερειακών ενισχύσεων, και η δεύτερη την επιλογή των επιλέξιμων περιφερειών.

3.4.1. Προσδιορισμός της επιλέξιμης εθνικής πληθυσμιακής κάλυψης

24. Σε πρώτη φάση, ο προσδιορισμός της εθνικής πληθυσμιακής κάλυψης ενόψει ενίσχυσης κατά την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) πρέπει να γίνεται με μέθοδο αντικειμενική, δίκαιη και διαφανή. Ακόμη, το τελικό αποτέλεσμα πρέπει να εγγράφεται στο συνολικό όριο που προσδιορίστηκε από την Επιτροπή για την πληθυσμιακή κάλυψη των περιφερειακών ενισχύσεων στο τμήμα 3.1, με γνώμονα και το δίχτυ ασφαλείας. Για να επιτυγχάνεται τούτο, η Επιτροπή προσδιόρισε για καθένα από τα κράτη μέλη το ανώτατο όριο πληθυσμού βάσει της ακόλουθης μεθόδου.
25. Πρώτον, τα κράτη μέλη λαμβάνουν αυτομάτως πιστώσεις αντίστοιχες προς τον πληθυσμό όλων των περιφερειών που ήταν μεν επιλέξιμες για ενίσχυση κατά την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), αλλά δεν ικανοποιούν πλέον τους αντίστοιχους όρους επιλεξιμότητας και δεν καλύπτονται από τις ρυθμίσεις για τις περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου κατά το τμήμα 3.3. Πρόκειται για τις περιφέρειες που είχαν κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-15 όταν εγκρίθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές του 1998, αλλά, λόγω της οικονομικής τους ανάπτυξης, δεν ικανοποιούν πλέον τον όρο αυτόν στο πλαίσιο της ΕΕ-15. Επειδή οι περιφέρειες αυτές ⁽²⁷⁾ είχαν τύχει πριν σχετικά υψηλών ενισχύσεων, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να δώσει στα οικεία κράτη μέλη τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να συνεχίσουν να ενισχύουν τις περιφέρειες αυτές ενόσω θα ισχύουν οι σημερινές κατευθυντήριες γραμμές, με βάση την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ⁽²⁸⁾.
26. Δεύτερον, και για να καταστεί δυνατή η συνέχιση της ενίσχυσης των αραιοκατοικημένων περιφερειών, τα αντίστοιχα κράτη μέλη θα λαμβάνουν και πιστώσεις βασισόμενες στον πληθυσμό των περιφερειών αυτών ⁽²⁹⁾.
27. Μετά την αφαίρεση της πληθυσμιακής κάλυψης που προκύπτει από την εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων που εκτίθενται στα τμήματα 3.2 και 3.2, καθώς και των πιστώσεων στις οποίες αναφέρονται οι δύο προηγούμενες παράγραφοι, από το ανώτατο όριο του 42 % για την ΕΕ-25 κατά το τμήμα 3.1, το υπόλοιπο παραμένει προς κατανομή στα κράτη μέλη βάσει κλειδας κατανομής, η οποία λαμβάνει υπόψη τις διακυμάνσεις του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και της ανεργίας μεταξύ περιφερειών, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο. Ο σχετικός μαθηματικός τύπος εμφανίζεται στο παράρτημα IV ⁽³⁰⁾.
28. Τέλος, όπως αναφέρεται στο τμήμα 3.1, χρησιμοποιείται και ένα δίχτυ ασφαλείας, έτσι ώστε κανένα κράτος μέλος να μη χάσει περισσότερο από το 50 % της πληθυσμιακής κάλυψης που διαθέτει βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 1998.

⁽²⁶⁾ Με την εξαίρεση των κρατών μελών των οποίων ολόκληρη η επικράτεια είναι επιλέξιμη για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).

⁽²⁷⁾ Εφεξής αναφέρονται ως περιφέρειες «οικονομικής ανάπτυξης».

⁽²⁸⁾ Αν και δεν ήταν επιλέξιμη για ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), η Βόρεια Ιρλανδία στην πράξη έλαβε κατά την περίοδο 2000-2006 ενισχύσεις ίδιας εντάσεως με εκείνες πολλών από τις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α). Έτσι, η Βόρεια Ιρλανδία θα πρέπει επίσης να θεωρηθεί περιφέρεια οικονομικής ανάπτυξης για τους σκοπούς των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών.

⁽²⁹⁾ Με υπολογισμό βάσει της επιλογής NUTS III της παραγράφου 30 στοιχείο β) των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών.

⁽³⁰⁾ Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιήθηκε από την Επιτροπή και στις κατευθυντήριες γραμμές που εξέδωσε το 1998 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα: Βλέπε παράρτημα 3, παράγραφοι 4-7.

29. Οι προκύπτουσες πιστώσεις εκτίθενται στο παράρτημα V, μαζί με απαρίθμηση των περιφερειών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), των περιφερειών στατιστικού αντικτύπου και των περιφερειών οικονομικής ανάπτυξης.

3.4.2. Επιλογή των επιλέξιμων περιφερειών ⁽³¹⁾

30. Τα κριτήρια για την επιλογή των περιφερειών από τα κράτη μέλη πρέπει να είναι επαρκώς ευέλικτα, έτσι ώστε να επιτρέπουν την ευρεία διαφοροποίηση των περιπτώσεων στις οποίες οι εθνικές περιφερειακές ενισχύσεις είναι δυνατόν να δικαιολογηθούν, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να είναι διαφανή και να παρέχουν επαρκή εγγύα ώστε οι περιφερειακές ενισχύσεις δεν θα νοθεύσουν τις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο προς την κοινή αγορά. Έτσι, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι δυνατόν να επιλέγονται από τα οικεία κράτη μέλη για τη χορήγηση περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων δυνάμει της παρέκκλισης κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) οι ακόλουθες περιφέρειες ⁽³²⁾:

- α) οι περιφέρειες οικονομικής ανάπτυξης·
- β) οι περιφέρειες με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, όπως οι ζώνες που αποτελούνται κυρίως από γεωγραφικές περιφέρειες NUTS-II με πληθυσμιακή πυκνότητα μικρότερη των 8 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, ή από γεωγραφικές περιοχές NUTS-III με πληθυσμιακή πυκνότητα μικρότερη των 12 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ⁽³³⁾. Ωστόσο, επιτρέπεται κάποια ελαστικότητα στην επιλογή των ζωνών αυτών, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- Η ελαστικότητα στην επιλογή των ζωνών δεν θα πρέπει να συνεπάγεται αύξηση του πληθυσμού που καλύπτεται,
  - Τα τμήματα NUTS III για τα οποία γίνεται χρήση της ελαστικότητας πρέπει να παρουσιάζουν πληθυσμιακή πυκνότητα χαμηλότερη των 12,5 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο,
  - Πρέπει να συνορεύουν με περιοχές NUTS III στις οποίες να ισχύει το κριτήριο της χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας·
- γ) οι περιφέρειες που συγκροτούν γειτονικές περιοχές με πληθυσμό τουλάχιστον 100 000 κατοίκους και εντάσσονται σε περιοχές είτε NUTS II είτε NUTS III, έχουν δε κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ-25, ή ποσοστό ανεργίας υψηλότερο του 115 % του εθνικού μέσου όρου (και στις δύο περιπτώσεις, βάσει των στοιχείων της EUROSTAT για τα 3 πλέον πρόσφατα έτη)
- δ) οι περιφέρειες NUTS III με πληθυσμό μικρότερο των 100 000 κατοίκους και κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ-25, ή ποσοστό ανεργίας υψηλότερο του 115 % του εθνικού μέσου όρου (και στις δύο περιπτώσεις, βάσει των στοιχείων της EUROSTAT για τα 3 πλέον πρόσφατα έτη)
- ε) τα νησιά και οι λοιπές περιφέρειες που χαρακτηρίζονται από παρόμοια γεωγραφική απομόνωση ⁽³⁴⁾ με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ-25, ή ποσοστό ανεργίας υψηλότερο του 115 % του εθνικού μέσου όρου (και στις δύο περιπτώσεις, βάσει των στοιχείων της EUROSTAT για τα 3 πλέον πρόσφατα έτη)
- στ) τα νησιά με λιγότερους των 5 000 κατοίκους και όσα άλλα οικιστικά συγκροτήματα έχουν λιγότερους των 5 000 κατοίκους και χαρακτηρίζονται από παρόμοια γεωγραφική απομόνωση

⁽³¹⁾ Οι περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου οι οποίες από την 1η Ιανουαρίου 2010 δεν θα είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) θα είναι αυτομάτως επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

⁽³²⁾ Λόγω του μικρού μεγέθους τους, για την Κύπρο και το Λουξεμβούργο αρκεί οι περιφέρειες που υποδεικνύονται να έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ, ή ανεργία υψηλότερη του 115 % του εθνικού μέσου όρου, ο δε πληθυσμός τους να είναι τουλάχιστον 10 000 κάτοικοι.

⁽³³⁾ Για να αποφεύγεται ο διπλός υπολογισμός, το κριτήριο αυτό θα πρέπει να εφαρμόζεται με βάση το υπόλοιπο, αφού ληφθεί υπόψη η σχετική ευημερία των εκάστοτε περιφερειών.

⁽³⁴⁾ Π.χ., οι χερσόνησοι και οι ορεινές περιοχές.

- ζ) οι περιοχές NUTS III ή τμήματα των περιφερειών αυτών που γειτνιάζουν με περιφέρεια επιλέξιμη για ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), καθώς και οι περιοχές NUTS III ή τμήματα των περιφερειών αυτών που έχουν χερσαία σύνορα ή θαλάσσια σύνορα μήκους μικρότερου των 30 χιλιομέτρων με χώρα μη μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή της ΕΖΕΣ
- η) Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να υποδεικνύουν και άλλες περιφέρειες που συγκροτούν γειτονικές περιοχές και έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 50 000 κατοίκους, αντιμετωπίζουν δε μείζονα διαρθρωτική αλλαγή ή σχετικά σοβαρή παρακμή σε σύγκριση με άλλες, παρόμοιες περιφέρειες. Εναπόκειται στα κράτη μέλη που επιθυμούν να κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας να αποδείξουν ότι η χορήγηση περιφερειακής επενδυτικής ενίσχυσης στην εκάστοτε περιφέρεια είναι δικαιολογημένη, μέσω ανεγνωρισμένων οικονομικών δεικτών και συγκρίσεων με την κατάσταση που επικρατεί στην Κοινότητα.
31. Επιπλέον δε, και για να διαθέτουν τα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελξία κατά την προσπάθεια απόλειψης πολύ συγκεκριμένων περιφερειακών ανισοτήτων, κάτω από το επίπεδο NUTS III, είναι δυνατόν αυτά να υποδεικνύουν και άλλες, μικρότερες περιοχές που δεν ικανοποιούν τους προαναφερθέντες όρους, αρκεί να έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 20 000 κατοίκους⁽³⁵⁾. Εναπόκειται στα κράτη μέλη που επιθυμούν να κάνουν χρήση της δυνατότητας αυτής να αποδείξουν ότι οι προτεινόμενες περιοχές έχουν, σε σύγκριση με τις άλλες περιοχές της περιφέρειας, μεγαλύτερη ανάγκη οικονομικής ανάπτυξης, βάσει των συνηθών οικονομικών δεικτών, όπως του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, της απασχόλησης ή της ανεργίας, καθώς και δεικτών για την τοπική παραγωγικότητα και εξειδίκευση. Οι περιφερειακές ενισχύσεις θα εγκρίνονται για τις ΜΜΕ των περιοχών αυτών από την Επιτροπή, θα χορηγούνται δε και οι σχετικές πριμοδοτήσεις ΜΜΕ. Ωστόσο, λόγω της πιθανότητας νόθευσης του ανταγωνισμού μέσω των παράπλευρων επιπτώσεων στις λιγότερο μειονεκτικές γειτονικές περιφέρειες, η Επιτροπή δεν θα εγκρίνει επενδυτικές ενισχύσεις προς μεγάλες επιχειρήσεις των περιοχών αυτών, ούτε επενδυτικές ενισχύσεις με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 25 εκατ. ευρώ.
32. Η συμμόρφωση με τη συνολική πληθυσμιακή κάλυψη που επιτρέπεται για καθένα από τα κράτη μέλη θα αξιολογείται με γνώμονα τον πραγματικό πληθυσμό της εκάστοτε περιφέρειας και βάσει των πλέον πρόσφατων επίσημων στατιστικών στοιχείων που θα είναι διαθέσιμα.

4. Περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις

4.1. Μορφή και ανώτατα όρια ενίσχυσης

4.1.1. Μορφή της ενίσχυσης

33. Οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται για αρχικό επενδυτικό σχέδιο.
34. Ως «αρχική επένδυση» νοείται επένδυση σε άυλα και υλικά περιουσιακά στοιχεία με σκοπό:
- τη δημιουργία νέας εγκατάστασης·
  - την επέκταση υπάρχουσας εγκατάστασης·
  - τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας εγκατάστασης προς νέα, πρόσθετα προϊόντα·
  - θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας εγκατάστασης.

Ως «υλικά περιουσιακά στοιχεία» νοούνται τα γήπεδα, τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις/μηχανήματα. Σε περίπτωση αγοράς μιας εγκατάστασης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο η δαπάνη αγοράς περιουσιακών στοιχείων τρίτων, υπό την προϋπόθεση ότι η συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς.

Ως «άυλα περιουσιακά στοιχεία» νοούνται εκείνα που προκύπτουν από τη μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.

⁽³⁵⁾ Αυτό το κατώτατο όριο είναι δυνατόν να μειωθεί στην περίπτωση των νησιών και άλλων περιοχών που χαρακτηρίζονται από παρόμοια γεωγραφική απομόνωση.

Επένδυση αντικατάστασης που δεν ικανοποιεί καμία από τις ως άνω προϋποθέσεις αποκλείεται από τον ορισμό της έννοιας της αρχικής επένδυσης ⁽³⁶⁾.

35. Η αγορά περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται άμεσα με μια εγκατάσταση είναι δυνατόν να θεωρηθεί αρχική επένδυση, υπό την προϋπόθεση ότι η εγκατάσταση αυτή έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει εάν δεν είχε αγοραστεί, και αγοράζεται από ανεξάρτητο επενδυτή ⁽³⁷⁾.
36. Οι επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα υπολογίζονται είτε με αναφορά στις δαπάνες υλικών και άυλων επενδύσεων που απορρέουν από το σχέδιο αρχικής επένδυσης, είτε στο (εκτιμώμενο) εργατικό κόστος των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται άμεσα από το επενδυτικό σχέδιο ⁽³⁸⁾.
37. Η μορφή της ενίσχυσης ποικίλλει. Π.χ., είναι δυνατόν να είναι επιχορήγηση, χαμηλότοκο δάνειο, επιδότηση επιτοκίου, κρατική εγγύηση, αγορά μετοχών ή εναλλακτική παροχή κεφαλαίων υπό ευνοϊκούς όρους, απαλλαγή ή μείωση φόρων, εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων υποχρεωτικών επιβαρύνσεων, ή παροχή γης, αγαθών ή υπηρεσιών σε ευνοϊκές τιμές.
38. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι η περιφερειακή ενίσχυση θα αποτελέσει πραγματικό κίνητρο για την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών οι οποίες σε διαφορετική περίπτωση δεν θα πραγματοποιούνταν στις ενισχυόμενες περιφέρειες. Έτσι, οι ενισχύσεις αυτές είναι δυνατόν να χορηγηθούν στο πλαίσιο καθεστώτων μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει σχετική αίτηση και η αρμόδια για τη διαχείριση του καθεστώτος αρχή έχει εν συνεχεία επιβεβαιώσει εγγράφως ⁽³⁹⁾ ότι, υπό την αίρεση λεπτομερούς επαλήθευσης, το σχέδιο ικανοποιεί κατ' αρχήν τους όρους επιλεξιμότητας που τίθενται από το καθεστώς πριν από την έναρξη των εργασιών του σχεδίου ⁽⁴⁰⁾. Ρητή αναφορά στις δύο ως άνω προϋποθέσεις πρέπει να περιλαμβάνεται σε όλα τα καθεστώτα ενισχύσεων ⁽⁴¹⁾. Σε περίπτωση ενίσχυσης ειδικού σκοπού (ad hoc), η αρμόδια αρχή πρέπει να έχει συντάξει επιστολή προθέσεων, υπό την αίρεση της έγκρισης της ενίσχυσης από την Επιτροπή, ως προς τη χορήγηση της ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του σχεδίου. Εάν οι εργασίες αρχίσουν πριν από την ικανοποίηση των όρων που τίθενται στην παρούσα παράγραφο, ολόκληρο το σχέδιο δεν θα είναι επιλέξιμο για ενίσχυση.
39. Οσάκις η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει των υλικών και των άυλων επενδυτικών δαπανών, ή των αγορών στην περίπτωση της παραγράφου 35, για να δημιουργείται η βεβαιότητα ότι η ενίσχυση είναι βιώσιμη και εύρωστη, καθώς και ότι τηρεί τα ισχύοντα ανώτατα όρια ενίσχυσης, ο δικαιούχος πρέπει να συνεισφέρει τουλάχιστον το 25 % των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων του είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης ⁽⁴²⁾.
40. Ακόμη, και για να υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επένδυση θα συμβάλει πραγματικά και με διάρκεια στην περιφερειακή ανάπτυξη, η επενδυτική ενίσχυση ή οι όροι των σχετικών πληρωμών πρέπει να συναρτώνται, μέσω των τιθέμενων προϋποθέσεων, με τη διατήρηση της αντίστοιχης επένδυσης στην οικεία περιφέρεια για διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών από την ολοκλήρωση του αντίστοιχου σχεδίου ⁽⁴³⁾. Επιπλέον δε, οσάκις η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει του εργατικού κόστους, οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας πρέπει να καλύπτονται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση των εργασιών. Καθεμία από τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται μέσω της επένδυσης πρέπει να διατηρείται στην οικεία περιφέρεια τουλάχιστον επί πέντε έτη από τότε που η θέση καλύφθηκε για πρώτη φορά. Στην περίπτωση των ΜΜΕ, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν να μειώσουν αυτές τις πενταετείς περιόδους για τη διατήρηση της επένδυσης ή των δημιουργηθεισών θέσεων εργασίας, αλλά σε τουλάχιστον τρία έτη.

⁽³⁶⁾ Ωστόσο, μια επένδυση αντικατάστασης είναι δυνατόν να προκριθεί ως επιλέξιμη ενίσχυση λειτουργίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις κατά το τμήμα 5.

⁽³⁷⁾ Συνεπώς, η απλή εξαγορά της νομικής προσωπικότητας μιας επιχείρησης δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αρχική επένδυση.

⁽³⁸⁾ Θεωρείται ότι μια θέση εργασίας συνδέεται με την πραγματοποίηση μιας επένδυσης όταν αντιστοιχεί σε δραστηριότητα την οποία αφορά η επένδυση και δημιουργείται κατά την πρώτη τριετία μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται μετά από αύξηση του συντελεστή αξιοποίησης του δυναμικού παραγωγής που δημιουργήθηκε χάρη στην εν λόγω επένδυση.

⁽³⁹⁾ Στην περίπτωση ενίσχυσης που υπόκειται σε ατομική κοινοποίηση και στην έγκριση της Επιτροπής, η επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας πρέπει να γίνεται υπό την αίρεση της έκδοσης απόφασης έγκρισης από την Επιτροπή.

⁽⁴⁰⁾ Η «έναρξη των εργασιών» σημαίνει είτε την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών είτε την πρώτη επίσημη δέσμευση για την παραγωγή εξοπλισμού. Δεν περιλαμβάνει τις προκαταρκτικές μελέτες σκοπιμότητας.

⁽⁴¹⁾ Η μόνη εξαίρεση από τις προϋποθέσεις αυτές γίνεται στην περίπτωση συγκεκριμένων καθεστώτων φορολογικών ενισχύσεων, όπου χορηγείται αυτομάτως φοροαπαλλαγή ή φοροελάφρυνση για τις επιλέξιμες δαπάνες, χωρίς διακριτική ευχέρεια εκ μέρους των αρχών.

⁽⁴²⁾ Τούτο δεν ισχύει, π.χ., για επιδοτούμενα δάνεια, τα κρατικά δάνεια μετοχικού κεφαλαίου ή τις κρατικές συμμετοχές που δεν τηρούν τις αρχές της οικονομίας της αγοράς, για τις εγγυήσεις που περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης καθώς και για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανόνα *de minimis*.

⁽⁴³⁾ Ο κανόνας αυτός δεν εμποδίζει την αντικατάσταση εγκατάστασης ή εξοπλισμού που παλαιώθηκαν εντός αυτής της πενταετούς περιόδου λόγω ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, υπό τον όρο ότι η οικονομική δραστηριότητα παραμένει στην οικεία περιφέρεια κατά την προβλεπόμενη ελάχιστη περίοδο.

41. Το ύψος των ενισχύσεων προσδιορίζεται ως ποσοστό επί του κόστους αναφοράς. Όλα τα ποσοστά ενίσχυσης πρέπει να υπολογίζονται ως Ακαθάριστα Ισοδύναμα Επιχορήγησης (ΑΙΕ) ⁽⁴⁴⁾. Ένα τέτοιο ποσοστό ισούται με το προεξοφλητικό ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό του προεξοφλητικού ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών. Για τις ενισχύσεις που κοινοποιούνται ατομικά στην Επιτροπή, το ΑΙΕ υπολογίζεται κατά τη χρονική στιγμή της κοινοποίησης. Στις λοιπές περιπτώσεις, οι επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες υπολογίζονται με προεξόφληση του ποσού τους κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις προεξοφλούνται κατά το ποσό τους τη στιγμή της κοινοποίησης ή της χορήγησης, ανάλογα με την περίπτωση. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την προεξόφληση και για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης σε χαμηλότοκο δάνειο είναι το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει κατά τη χορήγηση. Στις περιπτώσεις όπου η ενίσχυση χορηγείται ως απαλλαγή ή μείωση μελλοντικών φόρων, η προεξόφληση των δόσεων της ενίσχυσης πραγματοποιείται βάσει των επιτοκίων αναφοράς που ισχύουν κατά τη χρονική στιγμή της υλοποίησης των φορολογικών πλεονεκτημάτων.

4.1.2. Ανώτατα όρια (μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης) των ενισχύσεων προς μεγάλες επιχειρήσεις

42. Η ένταση της ενίσχυσης πρέπει να αντιστοιχεί στη φύση και την ένταση των προς αντιμετώπιση περιφερειακών προβλημάτων. Τούτο σημαίνει ότι η αποδεκτή ένταση ενίσχυσης είναι εκ προοιμίου χαμηλότερη για τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) απ' ό,τι για εκείνες που είναι επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).
43. Ακόμη, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη ότι, λόγω της πρόσφατης διεύρυνσης, οι ανισότητες ως προς τη σχετική ευημερία των περιφερειών που είναι επιλέξιμες κατά την παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) αυξήθηκαν σημαντικά. Και πράγματι, ένας σημαντικός αριθμός περιφερειών, και μάλιστα ολόκληρα κράτη μέλη, έχουν πλέον κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 45 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, πράγμα που δεν συνέβαινε το 1998. Αυτές οι μεγαλύτερες ανισότητες στους κόλπους της ΕΕ απαιτούν να καθιερώσει η Επιτροπή λεπτομερέστερη κατάταξη των οικείων περιφερειών.
44. Στην περίπτωση των περιφερειών που εμπίπτουν στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), η Επιτροπή θεωρεί, λοιπόν, ότι το ύψος της περιφερειακής ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει:
- το 30 %, σε ΑΙΕ, για τις περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, για τις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες, έστω και με υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, και, έως την 1η Ιανουαρίου 2011, για τις περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου·
  - το 40 %, σε ΑΙΕ, για τις περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 60 % του μέσου όρου της ΕΕ-25·
  - το 50 %, σε ΑΙΕ, για τις περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο του 45 % του μέσου όρου της ΕΕ-25.
45. Σε αναγνώριση των ιδιαίτερων προβλημάτων τους, οι εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες θα είναι επιλέξιμες για ένα επιπλέον 20 %, σε ΑΙΕ, εάν το κατά κεφαλήν ΑΕΠ τους είναι χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, και για ένα 10 % σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.
46. Οι περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου οι οποίες εμπίπτουν στην παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), από την 1η Ιανουαρίου 2011 και εξής θα είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις ύψους 20 %.
47. Στις λοιπές περιφέρειες που εμπίπτουν στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), οι περιφερειακές ενισχύσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 15 %, σε ΑΙΕ. Το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 10 % για τις περιφέρειες που αφενός έχουν ΑΕΠ ανώτερο του 100 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 και αφετέρου ανεργία χαμηλότερη από τον μέσον όρο της ΕΕ-25, σε επίπεδο NUTS-III (βάσει των μέσων όρων των τριών τελευταίων ετών και σύμφωνα με τα δεδομένα της EUROSTAT) ⁽⁴⁵⁾.

⁽⁴⁴⁾ Η Επιτροπή εγκαταλείπει την προηγούμενη πρακτική της μετατροπής των περιφερειακών ενισχύσεων που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σε Καθαρό Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΚΙΕ), έτσι ώστε να συμμορφωθεί με την απόφαση του Πρωτοδικείου, της 15ης Ιουνίου 2000, στην υπόθεση T-298/97, Alzetta. Στην υπόθεση αυτή, το Πρωτοδικείο απεφάνθη: «η Επιτροπή δεν διαθέτει την εξουσία, στο πλαίσιο του συστήματος παρακολούθησης των κρατικών ενισχύσεων που θεσπίζεται με τη Συνθήκη, να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις των φόρων στο ποσό της χορηγούμενης οικονομικής ενίσχυσης κατά την εκ μέρους της αξιολόγησης της συμβατότητάς της με τη Συνθήκη. Οι φορολογικές επιβαρύνσεις δεν αφαιρούνται από την ίδια την ενίσχυση, αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο, ισχύουν δε για την εκάστοτε ενίσχυση όπως και για κάθε εισπραττόμενο έσοδο. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να παρουσιάζουν ενδιαφέρον κατά την αξιολόγηση των συγκεκριμένων επιπτώσεων μιας ενίσχυσης στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό, και ιδίως κατά την αξιολόγηση του οφέλους που εξασφαλίζουν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης σε σύγκριση με τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις που δεν τη λαμβάνουν και των οποίων τα έσοδα υπόκεινται επίσης σε φορολόγηση». Ακόμη, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση των ΑΙΕ, τα οποία χρησιμοποιούνται και για τον υπολογισμό του ύψους και των άλλων μορφών κρατικής ενίσχυσης, θα συμβάλει στην ενίσχυση της απλότητας και της διαφάνειας του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, ενώ λαμβάνει υπόψη και το αυξημένο ποσοστό κρατικής ενίσχυσης που χορηγείται με τη μορφή φοροαπαλλαγών.

⁽⁴⁵⁾ Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν να επιτραπεί υψηλότερη ενίσχυση στην περίπτωση περιοχής επιπέδου NUTS-III ή χαμηλότερου ή οποία γειτνιάζει με περιφέρεια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) εφόσον τούτο είναι αναγκαίο έτσι ώστε η διαφορά μεταξύ των δύο περιφερειών να μην υπερβαίνει το 20 %.

48. Ωστόσο, οι αραιοκατοικημένες περιοχές και οι περιοχές (του επιπέδου NUTS-III ή χαμηλότερου) που γειτνιάζουν με περιφέρεια του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και έχουν επιλεγεί από τα κράτη μέλη για να υπαχθούν στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), καθώς και οι περιοχές του επιπέδου NUTS-III ή τμήματά τους που έχουν χερσαία σύνορα με χώρα μη μέλος του ΕΟΧ ή της ΕΖΕΣ, είναι πάντοτε επιλέξιμες για ενίσχυση ύψους 15 %, σε ΑΙΕ.

4.1.3. Πριμοδότηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

49. Στην περίπτωση των ενισχύσεων προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ⁽⁴⁶⁾, τα ανώτατα όρια του τμήματος 4.1.2 είναι δυνατόν να προσαυξηθούν κατά 20 %, σε ΑΙΕ, για τις μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 % για τις μεσαίες ⁽⁴⁷⁾.

4.2. Επιλέξιμες δαπάνες

4.2.1. Ενισχύσεις υπολογιζόμενες βάσει των επενδυτικών δαπανών

50. Οι δαπάνες για γήπεδα, κτίρια και εγκαταστάσεις/μηχανήματα ⁽⁴⁸⁾ είναι επιλέξιμες για ενίσχυση αρχικής επένδυσης.
51. Για τις ΜΜΕ, οι δαπάνες για προκαταρκτικές μελέτες και για συμβουλές οι οποίες συνδέονται με την επένδυση είναι δυνατόν επίσης να λαμβάνονται υπόψη, έως το 50 % των πραγματικών δαπανών.
52. Σε περίπτωση αγοράς κατά την παράγραφο 35, μόνο οι δαπάνες για την αγορά περιουσιακών στοιχείων ⁽⁴⁹⁾ τρίτων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ⁽⁵⁰⁾. Οι σχετικές συναλλαγές πρέπει να πραγματοποιούνται υπό τους συνηθιστούς όρους της αγοράς.
53. Οι δαπάνες που συνδέονται με την αγορά μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων, πέραν των γηπέδων και των κτιρίων, είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον η μίσθωση λαμβάνει τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης και περιλαμβάνει την υποχρέωση αγοράς του αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου κατά τη λήξη τη μίσθωσης. Για τη μίσθωση γηπέδων και κτιρίων, η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται επί τουλάχιστον πέντε έτη μετά την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, και επί τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.
54. Με εξαίρεση τις ΜΜΕ και τις εξαγορές, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται πρέπει να είναι καινούργια. Στην περίπτωση των εξαγορών, θα πρέπει να αφαιρούνται τυχόν ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν από την αγορά του εκάστοτε περιουσιακού στοιχείου.
55. Για τις ΜΜΕ, είναι πάντα δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη εξ ολοκλήρου οι επενδυτικές δαπάνες για την αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων, μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας, δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας ή μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες μέχρι ενός ορίου ίσου με το 50 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών ενός σχεδίου.
56. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα επιλέξιμα άυλα περιουσιακά στοιχεία θα υπόκεινται στους όρους που είναι αναγκαίοι για να διασφαλίζεται ότι θα παραμείνουν στην επιλέξιμη για τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων περιοχή και ότι, κατά συνέπεια, δεν αποτελούν αντικείμενο μεταφοράς προς όφελος άλλων περιφερειών, και ιδίως περιφερειών μη επιλέξιμων για τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων. Για τον σκοπό αυτόν, τα επιλέξιμα άυλα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- η εκμετάλλευσή τους να γίνεται αποκλειστικά στις εγκαταστάσεις που λαμβάνουν την περιφερειακή ενίσχυση·
  - να θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού·

⁽⁴⁶⁾ Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 22, καθώς και κάθε μεταγενέστερου κανονισμού προς αντικατάστασή του.

⁽⁴⁷⁾ Οι προσαυξήσεις αυτές δεν ισχύουν για τις ενισχύσεις στον τομέα των μεταφορών.

⁽⁴⁸⁾ Στον τομέα των μεταφορών, οι δαπάνες για την αγορά εξοπλισμού μεταφορών (κινητών περιουσιακών στοιχείων) δεν είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις αρχικής επένδυσης.

⁽⁴⁹⁾ Οσάκις η αγορά συνοδεύεται από άλλες αρχικές επενδύσεις, οι δαπάνες αρχικής επένδυσης προστίθενται στο κόστος αγοράς.

⁽⁵⁰⁾ Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ενίσχυση είναι δυνατόν, εναλλακτικά, να υπολογίζεται με αναφορά στο (εκτιμώμενο) εργατικό κόστος για τις θέσεις εργασίας προς διατήρηση ή προς δημιουργία μέσω της αγοράς. Οι περιπτώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή ατομικά.

- να αγοράζονται από τρίτον υπό τους όρους που ισχύουν στην αγορά·
- να εντάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και να παραμένουν στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που λαμβάνει την περιφερειακή ενίσχυση για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών (τριών, εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ).

4.2.2. Ενισχύσεις υπολογιζόμενες βάσει του εργατικού κόστους

57. Όπως αναφέρθηκε στο τμήμα 4.1.1, οι περιφερειακές ενισχύσεις είναι δυνατόν να υπολογίζονται και βάσει του αναμενόμενου εργατικού κόστους⁽⁵¹⁾ που προκύπτει από τη δημιουργία απασχόλησης από το αρχικό επενδυτικό σχέδιο.
58. Με τον όρο «δημιουργία απασχόλησης» νοείται η «καθαρή» αύξηση του αριθμού των άμεσα απασχολούμενων⁽⁵²⁾ στην εκάστοτε επιχείρηση σε σύγκριση με τον μέσο όρο των προηγούμενων 12 μηνών. Έτσι, από τον φαινόμενο αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής πρέπει να αφαιρούνται οι θέσεις εργασίας που τυχόν καταργήθηκαν κατά την ίδια περίοδο⁽⁵³⁾.
59. Το ποσό της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει ένα ορισμένο ποσοστό του επί δύο έτη εργατικού κόστους για κάθε προσλαμβανόμενο. Το ποσοστό ισούται με το ένταση ενίσχυσης που επιτρέπεται στην αντίστοιχη περιφέρεια όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις.

4.3. Ενισχύσεις για μεγάλα επενδυτικά σχέδια

60. Για τους σκοπούς αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, ως «μεγάλο επενδυτικό σχέδιο» νοείται μια «αρχική επένδυση» κατά τον ορισμό αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 50 εκατ. ευρώ⁽⁵⁴⁾. Για να αποφεύγεται η υποδιαίρεση ενός μεγάλου επενδυτικού σχεδίου σε υποσχέδια με σκοπό την παράκαμψη των διατάξεων των προκείμενων κατευθυντήριων γραμμών, ένα μεγάλο επενδυτικό σχέδιο θα θεωρείται ενιαίο εφόσον η αρχική επένδυση, εκ μέρους μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων για περίοδο τριών ετών, αποτελείται από πάγια περιουσιακά στοιχεία συνδυαζόμενα κατά αδιαίρετο από οικονομική άποψη τρόπο⁽⁵⁵⁾.
61. Για να υπολογισθεί αν οι επιλέξιμες δαπάνες ενός μεγάλου επενδυτικού σχεδίου υπερβαίνουν τα διάφορα κατώτατα όρια των κατευθυντήριων γραμμών, ως επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνονται υπόψη εκείνες που είναι υψηλότερες βάσει είτε των παραδοσιακών επενδυτικών δαπανών είτε του εργατικού κόστους.
62. Σε δύο διαδοχικά πολυτομεακά πλαίσια περιφερειακών ενισχύσεων για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, του 1998⁽⁵⁶⁾ και του 2002⁽⁵⁷⁾, η Επιτροπή περιόρισε τις μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων για τα σχέδια αυτά κατά τρόπο που να αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Για λόγους απλοποίησης και διαφάνειας, η Επιτροπή αποφάσισε να ενσωματώσει τις διατάξεις του πολυτομεακού πλαισίου του 2002 στις κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις της περιόδου 2007-13.

⁽⁵¹⁾ Το εργατικό κόστος περιλαμβάνει το συνολικό ποσό που πράγματι επιβαρύνει τον δικαιούχο για την αντίστοιχη θέση εργασίας: τις ακαθάριστες αποδοχές (δηλαδή προ φόρων) και τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

⁽⁵²⁾ Ως «αριθμός εργαζομένων» νοείται ο αριθμός των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή ο αριθμός των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που έχουν εργαστεί κατά τη διάρκεια ενός έτους. Η μερική και η εποχιακή απασχόληση ισοδυναμούν με κλάσματα των ΕΜΕ.

⁽⁵³⁾ Ο ορισμός αυτός ισχύει τόσο για τις υφιστάμενες όσο και για τις νέες εγκαταστάσεις.

⁽⁵⁴⁾ Τα 50 εκατ. ευρώ πρέπει να υπολογίζονται στις τιμές και συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, ή, εφόσον πρόκειται για μεγάλα επενδυτικά σχέδια για τα οποία απαιτείται ατομική κοινοποίηση, στις τιμές και συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κοινοποίησης.

⁽⁵⁵⁾ Για να αξιολογηθεί αν μια αρχική επένδυση είναι οικονομικά αδιαίρετη, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τους τεχνικούς, λειτουργικούς και στρατηγικούς δεσμούς, αλλά και την άμεση γεωγραφική γειτνίαση. Ο οικονομικά αδιαίρετος χαρακτήρας θα αξιολογείται ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Τούτο σημαίνει ότι, για να προσδιοριστεί αν ένα μεγάλο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί ενιαίο σχέδιο, η αξιολόγηση θα πρέπει να είναι η ίδια, ανεξάρτητα από το αν το σχέδιο υλοποιείται από μία και μόνο επιχείρηση, από περισσότερες επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν από κοινού τις επενδυτικές δαπάνες ή από περισσότερες επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις δαπάνες χωριστών επενδύσεων στο πλαίσιο του ίδιου επενδυτικού σχεδίου (π.χ. στην περίπτωση των κοινών επιχειρήσεων).

⁽⁵⁶⁾ ΕΕ C 107 της 7.4.1998, σ. 7.

⁽⁵⁷⁾ ΕΕ C 70 της 19.3.2002, σ. 8, όπως τροποποιήθηκε στην ΕΕ C 263 της 1.11.2003, σ. 1.

63. Έτσι, το πολυτομεακό πλαίσιο του 2002 παύει να ισχύει για τις ενισχύσεις που θα κοινοποιηθούν ή θα χορηγηθούν⁽⁵⁸⁾ μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006, και αντικαθίσταται με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές⁽⁵⁹⁾.

4.3.1. Βελτίωση της διαφάνειας και της παρακολούθησης των μεγάλων επενδυτικών σχεδίων

64. Τα κράτη μέλη οφείλουν να κοινοποιούν στην Επιτροπή ατομικά κάθε ενίσχυση που πρόκειται να χορηγηθεί, στο πλαίσιο υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων, για επενδυτικά σχέδια εφόσον η προτεινόμενη ενίσχυση από όλες τις πηγές υπερβαίνει τα ανώτατο ποσό ενίσχυσης που επιτρέπεται, βάσει των κανόνων και της κλίμακας της παραγράφου 67, για την ενίσχυση επένδυσης με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 100 εκατ. ευρώ⁽⁶⁰⁾.

Τα όρια πέραν των οποίων απαιτείται κοινοποίηση με οι εντάσεις ενίσχυσης που συναντώνται συνηθέστερα στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ποσοστό ενίσχυσης	10 %	15 %	20 %	30 %	40 %	50 %
Όριο κοινοποίησης	7,5 εκατ. ευρώ	11,25 εκατ. ευρώ	15,0 εκατ. ευρώ	22,5 εκατ. ευρώ	30,0 εκατ. ευρώ	37,5 εκατ. ευρώ

65. Οσάκις περιφερειακή ενίσχυση χορηγείται βάσει υφιστάμενου καθεστώτος ενισχύσεων για μεγάλα επενδυτικά σχέδια χωρίς υποχρέωση κοινοποίησης, τα κράτη μέλη οφείλουν, εντός 20 εργάσιμων ημερών από τη χορήγηση της ενίσχυσης από την αρμόδια αρχή, να προσκομίζουν στην Επιτροπή τα στοιχεία που ζητούνται μέσω του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος III. Η Επιτροπή θα διαθέτει τα στοιχεία αυτά περιληπτικά στο κοινό μέσω του ακόλουθου δικτυακού της τόπου: <http://europa.eu.int/comm/competition/>.
66. Τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν λεπτομερή μητρώα για όλες τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλα επενδυτικά σχέδια. Τα μητρώα πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να διαπιστώνεται η τήρηση της μέγιστης επιτρεπόμενου έντασης ενίσχυσης, διατηρούνται δε επί 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της εκάστοτε ενίσχυσης.

4.3.2. Κανόνες για την αξιολόγηση των μεγάλων επενδυτικών σχεδίων

67. Οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις για μεγάλα επενδυτικά σχέδια υπόκεινται σε προσαρμογή του ανώτατου ορίου περιφερειακών ενισχύσεων⁽⁶¹⁾ βάσει της ακόλουθης κλίμακας:

Επιλέξιμες δαπάνες	Προσαρμοσμένο ανώτατο όριο ενίσχυσης
Έως 50 εκατ. ευρώ	100 % του περιφερ. ανωτάτου ορίου
Για το τμήμα από 50 εκατ. ευρώ έως 100 εκατ. ευρώ	50 % του περιφερ. ανωτάτου ορίου
Για το τμήμα άνω των 100 εκατ. ευρώ	34 % του περιφερ. ανωτάτου ορίου

Επομένως, το επιτρεπόμενο ποσό ενίσχυσης για μεγάλο επενδυτικό σχέδιο θα υπολογίζεται σύμφωνα με τον εξής μαθηματικό τύπο: $\text{Ανώτατο ποσό ενίσχυσης} = R \times (50 + 0,50 B + 0,34 C)$, όπου R είναι το μη προσαρμοσμένο ανώτατο όριο περιφερειακής ενίσχυσης, B η επιλέξιμη δαπάνη μεταξύ 50 και 100 εκατ. ευρώ, και C η επιλέξιμη δαπάνη άνω των 100 εκατ. ευρώ. Οι υπολογισμοί θα γίνονται βάσει των επίσημων συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, στην περίπτωση ενίσχυσης υποκείμενης σε ατομική κοινοποίηση, κατά την ημερομηνία κοινοποίησης.

⁽⁵⁸⁾ Τα επενδυτικά σχέδια που πρέπει να κοινοποιούνται ατομικά θα αξιολογούνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν κατά τη στιγμή της κοινοποίησης.

⁽⁵⁹⁾ Λόγω της ευρύτητας του γενικού πεδίου εφαρμογής αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή αποφάσισε ότι δεν είναι τεχνικά εφικτή η κατάρτιση πίνακα τομέων που αντιμετωπίζουν σοβαρές διαρθρωτικές δυσχέρειες.

⁽⁶⁰⁾ Οι ατομικές ενισχύσεις ειδικού σκοπού (ad hoc) πρέπει πάντοτε να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Λόγω των σαφών επιπτώσεων τους στους όρους συναλλαγών και τον ανταγωνισμό, η ανάγκη συγκεκριμένης αιτιολόγησης της σύνδεσής τους με την περιφερειακή ανάπτυξη είναι εντονότερη εφόσον προορίζονται για μεγάλα ατομικά επενδυτικά σχέδια.

⁽⁶¹⁾ Σημείο εκκίνησης του υπολογισμού των αναπροσαρμοσμένων ανωτάτων ορίων των ενισχύσεων είναι πάντοτε το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης που επιτρέπεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις σύμφωνα με το τμήμα 4.1.2 ανωτέρω. Για τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια δεν είναι δυνατόν να χορηγούνται πριμοδοτήσεις MME.

68. Οσάκις το συνολικό ποσό της ενίσχυσης από όλες τις πηγές υπερβαίνει το 75 % του ποσού που θα μπορούσε να λάβει μια επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες 100 εκατ. ευρώ, με βάση το τυποποιημένο ανώτατο όριο που ισχύει για τις μεγάλες επιχειρήσεις στον συγκεκριμένο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, και εφόσον:
- α) πριν από την επένδυση, ο δικαιούχος της ενίσχυσης καλύπτει περισσότερο από το 25 % των πωλήσεων του σχετικού προϊόντος στην αγορά, ή, μετά την επένδυση, θα πραγματοποιεί περισσότερο από το 25 % των πωλήσεων αυτών· ή
  - β) η παραγωγική ικανότητα που δημιουργείται με το σχέδιο υπερβαίνει το 5 % της αγοράς, με βάση τα στοιχεία για τη φαινομένη κατανάλωση ⁽⁶²⁾ του σχετικού προϊόντος, εκτός εάν ο μέσος ρυθμός αύξησης της φαινομένης του κατανάλωσης κατά τα τελευταία 5 έτη είναι υψηλότερος από τον μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.
- η Επιτροπή θα εγκρίνει τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις μόνο μετά από λεπτομερή επαλήθευση, αφού θα έχει κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης, ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία ως έναυσμα για επενδύσεις και ότι τα οφέλη από την ενίσχυση υπερκαλύπτουν την προκύπτουσα νόθευση του ανταγωνισμού και την επίδραση επί των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών ⁽⁶³⁾.
69. Ως «σχετικά προϊόντα» νοούνται κατά κανόνα τα προϊόντα που προβλέπονται στο επενδυτικό σχέδιο ⁽⁶⁴⁾. Εάν το σχέδιο αναφέρεται σε ενδιάμεσο προϊόν και ένα μεγάλο μέρος της παραγωγής δεν πωλείται στη αγορά, το σχετικό προϊόν μπορεί να είναι το προϊόν του επομένου σταδίου παραγωγής. Η σχετική αγορά περιλαμβάνει τα σχετικά προϊόντα και τα υποκατάστατά τους, όπως αυτά χαρακτηρίζονται είτε από τον καταναλωτή (λόγω των χαρακτηριστικών, της τιμής και της χρήσης για την οποία προορίζονται) είτε από τον παραγωγό (μέσω της ευελιξίας των εγκαταστάσεων παραγωγής).
70. Εναπόκειται στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να αποδείξει ότι δεν συντρέχουν τα σημεία α) και β) της παραγράφου 68 ⁽⁶⁵⁾. Για τους σκοπούς της εφαρμογής των σημείων α) και β), οι πωλήσεις και η φαινομένη κατανάλωση θα ορίζονται στο κατάλληλο επίπεδο της ονοματολογίας PRODCOM ⁽⁶⁶⁾, κατά κανόνα στον ΕΟΧ, ή, εάν τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία δεν είναι διαθέσιμα ή αξιοποιήσιμα, βάσει οποιασδήποτε άλλης γενικώς αποδεκτής υποδιαίρεσης της αγοράς για τα σχετικά προϊόντα και για την οποία υπάρχουν αμέσως διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

4.4. Κανόνες σώρευσης των ενισχύσεων

71. Τα ανώτατα όρια ενισχύσεων που καθορίζονται στα τμήματα 4.1 και 4.3 ισχύουν για τη συνολική ενίσχυση:
- οσάκις η ενίσχυση χορηγείται ταυτόχρονα στο πλαίσιο διάφορων καθεστώτων, ή σε συνδυασμό με ενίσχυση ειδικού σκοπού (ad hoc)·
  - ανάλογα με το αν η πηγή της ενίσχυσης είναι τοπική, περιφερειακή, εθνική ή κοινοτική.
72. Οσάκις ενίσχυση υπολογιζόμενη βάσει των υλικών ή άυλων επενδυτικών δαπανών συνδυάζεται με ενίσχυση υπολογιζόμενη βάσει του εργατικού κόστους, πρέπει να τηρείται το ανώτατο όριο ενισχύσεων που καθορίζεται για τις ενισχύσεις στην αντίστοιχη περιφέρεια ⁽⁶⁷⁾.
73. Οσάκις οι επιλέξιμες δαπάνες για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα είναι εν όλω ή εν μέρει επιλέξιμες για ενισχύσεις διαφορετικού χαρακτήρα, το κοινό τμήμα υπόκειται στο ευνοϊκότερο από τα ανώτατα όρια που ισχύουν βάσει των οικείων κανόνων.

⁽⁶²⁾ Η «φαινομένη κατανάλωση» του σχετικού προϊόντος ισούται προς την παραγωγή συν τις εισαγωγές μείον τις εξαγωγές.

⁽⁶³⁾ Πριν τεθούν σε ισχύ οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή θα καταρτίσει και άλλες, σχετικά με τα κριτήρια που θα λαμβάνει υπόψη της κατά την αξιολόγηση αυτή.

⁽⁶⁴⁾ Εάν ένα επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει την παραγωγή πολλών διαφορετικών προϊόντων, θα πρέπει να εξετάζεται κάθε προϊόν χωριστά.

⁽⁶⁵⁾ Εάν το κράτος μέλος αποδείξει ότι ο δικαιούχος της ενίσχυσης δημιουργεί νέα αγορά προϊόντος, οι ελεγκοί κατά τα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 68 δεν είναι απαραίτητοι, η δε ενίσχυση θα εγκρίνεται βάσει της κλίμακας της παραγράφου 67.

⁽⁶⁶⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3924/91 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, περί κοινοτικής έρευνας για τη βιομηχανική παραγωγή (ΕΕ L 374 της 31.12.1991, σ. 1).

⁽⁶⁷⁾ Θεωρείται ότι η προϋπόθεση αυτή τηρείται όταν το άθροισμα της ενίσχυσης για την αρχική επένδυση, ως ποσοστό της επένδυσης, και της ενίσχυσης για τη δημιουργία απασχόλησης, ως ποσοστού του εργατικού κόστους, δεν υπερβαίνουν το πλέον ευνοϊκό ποσό που απορρέει είτε με βάση το ανώτατο όριο που καθορίζεται για την αντίστοιχη περιφέρεια βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στο τμήμα 4.1, είτε το ανώτατο όριο που καθορίζεται για την περιφέρεια αυτή βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στο τμήμα 4.3.

74. Οσάκις το κράτος μέλος προβλέπει ότι οι κρατικές ενισχύσεις ενός καθεστώτος είναι δυνατόν να σωρευθούν με ενισχύσεις από άλλα καθεστώτα, πρέπει να προσδιορίζει, για καθένα από τα καθεστώτα, τη μέθοδο με την οποία θα διασφαλίζεται η τήρηση των προϋποθέσεων που απαριθμούνται ανωτέρω
75. Οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις δεν σωρεύονται με τις ενισχύσεις de minimis σχετικά με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες προς παράκαμψη των μέγιστων εντάσεων ενισχύσεων που τίθενται για τις ενισχύσεις στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

5. Ενίσχυση λειτουργίας ⁽⁶⁸⁾

76. Οι περιφερειακές ενισχύσεις που προορίζονται για τη μείωση των τρεχουσών δαπανών μιας επιχείρησης (ενισχύσεις λειτουργίας) κατά κανόνα απαγορεύονται. Κατ' εξαίρεση, όμως, ενισχύσεις του τύπου αυτού είναι δυνατόν να χορηγούνται σε περιφέρειες που είναι επιλέξιμες κατά την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), υπό τον όρο ότι i) δικαιολογούνται από τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και από τον χαρακτήρα τους, και ii) το ύψος τους να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν ⁽⁶⁹⁾. Τα κράτη μέλη οφείλουν να αποδεικνύουν την ύπαρξη και το μέγεθος των προβλημάτων αυτών ⁽⁷⁰⁾. Ακόμη, ορισμένες μορφές ενίσχυσης λειτουργίας μπορούν να γίνουν αποδεκτές για τις αραιοκατοικημένες περιφέρειες και τις περιφέρειες με ελάχιστο πληθυσμό.
77. Οι ενισχύσεις λειτουργίας θα πρέπει κατ' αρχήν να χορηγούνται μόνο σε συνάρτηση με σαφώς καθορισμένες επιλέξιμες δαπάνες ⁽⁷¹⁾ και να περιορίζονται σε συγκεκριμένο ποσοστό των δαπανών αυτών.
78. Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων και εκείνων στους κόλπους ενός ομίλου, όπως αυτές ορίζονται στο τμήμα Η (κωδικοί 65, 66 και 67), καθώς και των δραστηριοτήτων στους κόλπους ενός ομίλου που εμπίπτουν στο τμήμα Θ (κωδικός 74) της ονοματολογίας NACE, οι ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγούνται για τις δραστηριότητες αυτές είναι ελάχιστα πιθανό να προωθούν την περιφερειακή ανάπτυξη, ενώ παρουσιάζουν πολύ υψηλό κίνδυνο νόθευσης του ανταγωνισμού, όπως άλλωστε αναφέρεται και στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων ⁽⁷²⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θα εγκρίνει, στο πλαίσιο των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών, ενισχύσεις λειτουργίας για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ή για δραστηριότητες στους κόλπους ομίλου, εκτός εάν η εκάστοτε ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο γενικού καθεστώτος που είναι ανοικτό σε όλους τους τομείς και αποσκοπεί στην αντιστάθμιση πρόσθετων μεταφορικών ή εργατικών δαπανών. Ομοίως αποκλείονται και οι ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση εξαγωγών.
79. Επειδή επιδιώκεται η εξάλειψη των καθυστερήσεων και των εμπλοκών στην περιφερειακή ανάπτυξη, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 80 και 81, οι ενισχύσεις λειτουργίας θα πρέπει πάντοτε να είναι προσωρινές και περιορισμένης διάρκειας, καθώς και να μειώνονται σταδιακά εφόσον οι αντίστοιχες περιφέρειες επιτυγχάνουν πραγματική σύγκλιση με τις περισσότερες ευημερούσες περιοχές της Κοινότητας ⁽⁷³⁾.
80. Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο, ενισχύσεις λειτουργίας που ούτε μειώνονται σταδιακά ούτε είναι περιορισμένης διάρκειας είναι δυνατόν να επιτρέπονται μόνο:
- για τις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες, ενόσω αποσκοπούν στην αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που ανακύπτουν κατά την άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας από τους παράγοντες που προσδιορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης και των οποίων η διάρκεια και ο συνδυασμός περιορίζουν σοβαρά την ανάπτυξη των περιφερειών αυτών (απομόνωση, νησιωτικός χαρακτήρας, μικρή έκταση, δύσκολη μορφολογία του εδάφους και κλίμα, οικονομική εξάρτηση από λίγα προϊόντα) ⁽⁷⁴⁾.

⁽⁶⁸⁾ Όπως και οι άλλες μορφές περιφερειακών ενισχύσεων, οι ενισχύσεις λειτουργίας υπόκεινται πάντοτε στους συγκεκριμένους κανόνες που είναι δυνατόν να ισχύουν σε επιμέρους τομείς.

⁽⁶⁹⁾ Οι ενισχύσεις λειτουργίας λαμβάνουν ιδίως τη μορφή φορολογικών απαλλαγών ή μειώσεων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης οι οποίες δεν συνδέονται με επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες.

⁽⁷⁰⁾ Η Επιτροπή μελετά αυτή τη στιγμή τη σκοπιμότητα θέσπισης μεθοδολογίας για την αξιολόγηση των πρόσθετων δαπανών στις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες.

⁽⁷¹⁾ Π.χ., επενδύσεις αντικατάστασης, μεταφορικές δαπάνες ή εργατικό κόστος.

⁽⁷²⁾ ΕΕ C 384 της 10.12.1998, σ. 3.

⁽⁷³⁾ Αυτή η αρχή της σταδιακής μείωσης πρέπει να τηρείται και κατά την κοινοποίηση νέων καθεστώτων τα οποία αντικαθιστούν υφιστάμενα. Ωστόσο, ως προς την εφαρμογή της αρχής αυτής είναι δυνατόν να επιτρέπεται ευελιξία στην περίπτωση καθεστώτων ενισχύσεων λειτουργίας που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των γεωγραφικών μειονεκτημάτων συγκεκριμένων περιοχών που ανήκουν στις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).

⁽⁷⁴⁾ Λόγω των περιορισμών που έχουν να αντιμετωπίσουν οι εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις λειτουργίας έως και το 10 % του κύκλου εργασιών του δικαιούχου είναι δυνατόν να χορηγούνται χωρίς να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποδείξουν ότι κάθε προτεινόμενη ενίσχυση που υπερβαίνει το ως άνω ποσό είναι δικαιολογημένο λόγω της συνεισφοράς της στην περιφερειακή ανάπτυξη, καθώς και ότι το ύψος της είναι ανάλογο προς τις πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με τους παράγοντες που προσδιορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2, τις οποίες και σκοπεύουν να αντισταθμίσουν.

- για τις περιφέρειες με πολύ μικρό πληθυσμό, ενόσω αποσκοπούν στην πρόληψη ή στην ανάσχεση της συνεχιζόμενης μείωσης του πληθυσμού τους ⁽⁷⁵⁾. Οι περιφέρειες με πολύ μικρό πληθυσμό αποτελούν περιφέρειες ή ανήκουν σε περιφέρειες επιπέδου NUTS-II, με πληθυσμιακή πυκνότητα 8 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ή μικρότερη, επεκτείνονται δε και σε παρακείμενες μικρότερες περιοχές που ικανοποιούν το ίδιο κριτήριο ως προς την πληθυσμιακή πυκνότητα.
81. Επιπλέον, για τις εξόχως απομακρυσμένες και για τις αραιοκατοικημένες περιφέρειες, ενισχύσεις που δεν μειώνονται σταδιακά και δεν είναι χρονικά περιορισμένες και προορίζονται για τη μερική κάλυψη πρόσθετων μεταφορικών εξόδων είναι δυνατόν να εγκρίνονται εφόσον:
- είναι δυνατόν να χρησιμεύσουν μόνο για την κάλυψη πρόσθετων μεταφορικών δαπανών, με συνεκτίμηση και των λοιπών καθεστώτων ενισχύσεων προς τον τομέα των μεταφορών. Ενώ το ποσό της ενίσχυσης είναι δυνατόν να υπολογίζεται αντιπροσωπευτικά, θα πρέπει να αποφεύγεται η συστηματική υπερκάλυψη των αντίστοιχων δαπανών·
  - καλύπτουν μόνο τις επιπλέον δαπάνες για μεταφορές εμπορευμάτων που παράγονται στις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες με πολύ μικρό πληθυσμό εντός των εθνικών συνόρων της οικείας χώρας. Σε καμία περίπτωση οι ενισχύσεις δεν μπορούν να συνιστούν ενισχύσεις εξαγωγής. Αποκλείονται οι ενισχύσεις για τη μεταφορά ή τη μεταβίβαση προϊόντων επιχειρήσεων χωρίς εναλλακτικό τόπο εγκατάστασης (επιχειρήσεις εξόρυξης, υδροηλεκτρικά εργοστάσια κ.λπ.)·
  - στις εξόχως απομακρυσμένες περιφέρειες, οι ενισχύσεις καλύπτουν τα έξοδα μεταφοράς πρωτογενών προϊόντων, πρώτων υλών ή ενδιάμεσων προϊόντων από τον τόπο παραγωγής τους στον τόπο τελικής επεξεργασίας τους εντός της οικείας περιφέρειας·
  - μπορούν να ποσοτικοποιούνται αντικειμενικά και εκ των προτέρων, βάσει ενός συντελεστή ενίσχυσης ανά επιβάτη ή ανά τόνο και διανυθέν χιλιόμετρο, πρέπει δε να αποτελούν αντικείμενο ετήσιας έκθεσης, η οποία να αποδεικνύει, μεταξύ άλλων, τον υπολογισμό της αναλογίας ή των αναλογιών βάσει των προαναφερθέντων συντελεστών·
  - οι επιπλέον δαπάνες για μεταφορές υπολογίζονται με βάση το οικονομικότερο μεταφορικό μέσο και τη συντομότερη διαδρομή μεταξύ του τόπου παραγωγής/μεταποίησης και των σημείων εμπορίας. Πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και οι εξωτερικές δαπάνες για το περιβάλλον.
82. Σε κάθε περίπτωση, η αναγκαιότητα και το ύψος μιας ενίσχυσης λειτουργίας θα πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά, έτσι ώστε να επαληθεύεται η μακροπρόθεσμη αιτιολόγησή της για την οικεία περιφέρεια. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εγκρίνει καθεστώτα ενισχύσεων λειτουργίας μόνο ενόσω θα ισχύουν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
83. Για να διαπιστώνονται οι επιπτώσεις των ενισχύσεων λειτουργίας στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό, θα ζητείται από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν ετησίως έκθεση για κάθε περιφέρεια NUTS-II στην οποία χορηγούνται ενισχύσεις λειτουργίας. Η έκθεση αυτή θα παρέχει την κατανομή των συνολικών δαπανών, καθώς και των εκτιμώμενων διαφυγόντων εσόδων για κάθε εγκεκριμένη ενίσχυση λειτουργίας στην οικεία περιφέρεια, θα προσδιορίζει δε τους δέκα μεγαλύτερους δικαιούχους για κάθε καθεστώς ενίσχυσης λειτουργίας εγκεκριμένο στην περιφέρεια αυτή ⁽⁷⁶⁾, προσδιορίζοντας τον τομέα ή τους τομείς δραστηριότητας του κάθε δικαιούχου και το εισπραχθέν από αυτόν ποσό ενίσχυσης.

6. Ενισχύσεις προς νεοϊδρυθείσες μικρές επιχειρήσεις

84. Ενώ οι νέες μικρές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε ολόκληρη την ΕΕ, φαίνεται ότι η οικονομική ανάπτυξη των ενισχυόμενων περιφερειών παρεμποδίζεται από το σχετικά χαμηλό επίπεδο επιχειρηματικότητας, και ιδίως από τον χαμηλότερο σε σχέση με τον μέσο όρο αριθμό των επιχειρήσεων που αρχίζουν τις δραστηριότητές τους (start-ups). Έτσι, κρίνεται αναγκαία η καθιέρωση μιας νέας μορφής ενίσχυσης, η οποία θα μπορεί να χορηγείται επιπλέον των περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων, έτσι ώστε να παρέχονται κίνητρα προς τις νέες επιχειρήσεις και εκείνες που διανύουν το πρώτο στάδιο ανάπτυξης στις ενισχυόμενες περιφέρειες.

⁽⁷⁵⁾ Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποδείξουν ότι η προτεινόμενη ενίσχυση είναι αναγκαία και ενδεδειγμένη για την πρόληψη ή την ανάσχεση της συνεχιζόμενης μείωσης του πληθυσμού.

⁽⁷⁶⁾ Με κριτήριο το ποσό της εισπραχθείσας ενίσχυσης.

85. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής στόχευσης αυτής της νέας μορφής ενίσχυσης, κρίνεται ότι θα πρέπει να κλιμακώνεται ανάλογα με τις δυσκολίες κάθε κατηγορίας περιφερειών. Για να αποφεύγεται κάθε μη αποδεκτός κίνδυνος νόθευσης του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανόμενου του κινδύνου εκτοπισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων, η νέα αυτή ενίσχυση θα πρέπει, για μια αρχική περίοδο τουλάχιστον, να περιορίζεται αυστηρά στις μικρές επιχειρήσεις, να έχει περιορισμένο ύψος και να μειώνεται με την πάροδο του χρόνου.
86. Έτσι, η Επιτροπή θα εγκρίνει τα καθεστώτα ενισχύσεων που θα παρέχουν ενισχύσεις με συνολικό ύψος έως 2 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση⁽⁷⁷⁾ για τις μικρές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε περιφέρειες επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), και έως 1 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση για τις μικρές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε περιφέρειες επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Το ετήσιο ποσό των ενισχύσεων που θα χορηγούνται σε νέες μικρές επιχειρήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το 33 % των προαναφερόμενων συνολικών ποσών ενίσχυσης ανά επιχείρηση.
87. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για υπηρεσίες νομικές, διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία μιας επιχείρησης, καθώς και οι ακόλουθες δαπάνες, εφόσον αποδεδειγμένα πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα πέντε έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης: ⁽⁷⁸⁾
- οι τόκοι εξωτερικής χρηματοδότησης και τα μερίσματα των χρησιμοποιούμενων ιδίων κεφαλαίων, με επιτόκιο που δεν υπερβαίνει το επιτόκιο αναφοράς·
  - τα έξοδα μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής·
  - οι δαπάνες για ενέργεια, ύδρευση και θέρμανση, οι φόροι (εκτός του ΦΠΑ και των εταιρικών φόρων) και οι διοικητικές επιβαρύνσεις·
  - οι αποσβέσεις, τα έξοδα χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκαταστάσεων/εξοπλισμού παραγωγής, καθώς και τα έξοδα μισθοδοσίας, συμπεριλαμβανόμενων των υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι για τις συναφείς επενδύσεις ή μέτρα δημιουργίας θέσεων εργασίας και πρόσληψης δεν έχουν δοθεί άλλου είδους ενισχύσεις.
88. Η ένταση της ενίσχυσης δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει:
- στις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), το 35 % των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης, και το 25 % κατά τα δύο επόμενα έτη·
  - στις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), το 25 % των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιούνται κατά τα τρία πρώτα έτη μετά την ίδρυση της επιχείρησης, και το 15 % κατά τα δύο επόμενα έτη.
89. Οι ως άνω εντάσεις ενίσχυσης προσαξιάνονται κατά 5 % για τις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) όπου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι μικρότερο του 60 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, για τις περιφέρειες με πληθυσμιακή πυκνότητα μικρότερη των 12,5 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο και για τα μικρά νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 5 000 κατοίκων, καθώς και για τα λοιπά οικιστικά συγκροτήματα ίδιου μεγέθους και με παρόμοια απομόνωση.
90. Τα κράτη μέλη δημιουργούν το αναγκαίο σύστημα για να διασφαλίζεται ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση των ανώτατων ποσών και της έντασης ενίσχυσης σε σχέση με τις εκάστοτε επιλέξιμες δαπάνες. Πιο συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο δεν σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις (συμπεριλαμβανόμενων των ενισχύσεων de minimis) με σκοπό την παράκαμψη των προβλεπόμενων ανώτατων εντάσεων ή ποσών ενισχύσεων.
91. Η χορήγηση ενισχύσεων που προορίζονται αποκλειστικά για νεοϊδρυθείσες μικρές επιχειρήσεις είναι δυνατόν να αποτελέσει κίνητρο για τις υφιστάμενες μικρές επιχειρήσεις να κλείσουν και να ανοίξουν εκ νέου με σκοπό να λάβουν ενίσχυση αυτής της μορφής, γεγονός που αποτελεί ανεπιθύμητη συνέπεια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επίγνωση αυτού του κινδύνου και να σχεδιάζουν τα καθεστώτα ενισχύσεων ώστε αποφεύγεται αυτό το πρόβλημα, π.χ. θέτοντας όρια στην υποβολή αιτήσεων από επιχειρήσεις που έκλεισαν πρόσφατα.

⁽⁷⁷⁾ Επιλέξιμες είναι οι μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής, ή κάθε μεταγενέστερο προς αντικατάστασή του, οι οποίες είναι και αυτόνομες κατά την έννοια του άρθρου 3 του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής και έχουν ιδρυθεί κατά την τελευταία πενταετία.

⁽⁷⁸⁾ Ο ΦΠΑ και οι άμεσοι φόροι επί των κερδών/εσόδων μιας επιχείρησης δεν συμπεριλαμβάνονται στις επιλέξιμες δαπάνες.

7. Μεταβατικές ρυθμίσεις

7.1. Μείωση των ποσοστών των ενισχύσεων προς τις περιφέρειες που θα εξακολουθούν να εμπίπτουν στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) την 1η Ιανουαρίου 2007

92. Οσάκις η εφαρμογή των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών θα οδηγήσει σε μείωση του μέγιστου ποσοστού των ενισχύσεων κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και πλέον, από το καθαρό ποσοστό στο ακαθάριστο ⁽⁷⁹⁾, η μείωση είναι δυνατόν να εφαρμόζεται σε δύο φάσεις, με μείωση κατά τουλάχιστον 10 εκατοστιαίες μονάδες την 1η Ιανουαρίου 2007 και κατά το υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2011.

7.2. Μείωση του ύψους των ενισχύσεων στις περιφέρειες οικονομικής ανάπτυξης

93. Υπό την προϋπόθεση ότι οι οικείες περιφέρειες προτείνονται από τα κράτη μέλη ως επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για ολόκληρη την περίοδο 2007-2013, η μείωση του ύψους των ενισχύσεων στις περιφέρειες οικονομικής ανάπτυξης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις. Την 1η Ιανουαρίου 2007 θα πραγματοποιηθεί μείωση κατά τουλάχιστον 10 %, από το καθαρό ποσοστό στο ακαθάριστο. Με σκοπό τη συμμόρφωση με τα νέα επιτρεπόμενα από τις προκειμένες κατευθυντήριες γραμμές ποσοστά ενισχύσεων, την 1η Ιανουαρίου 2011 το αργότερο ⁽⁸⁰⁾ θα πραγματοποιηθεί η τελική μείωση.

7.3. Σταδιακή κατάργηση των ενισχύσεων λειτουργίας

94. Για τις περιφέρειες που χάνουν τη δυνατότητα να χορηγούν ενισχύσεις λειτουργίας λόγω απώλειας της επιλεξιμότητας δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), η Επιτροπή μπορεί να αποδεχθεί γραμμική σταδιακή κατάργηση των καθεστώτων ενισχύσεων λειτουργίας εντός δύο ετών από την ημερομηνία απώλειας της επιλεξιμότητας για τη χορήγηση τέτοιων ενισχύσεων.

7.4. Σταδιακή κατάργηση των ενισχύσεων προς περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

95. Μετά την έναρξη ισχύος των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών, ορισμένες περιφέρειες θα απολέσουν την επιλεξιμότητά τους για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις. Για να διευκολυνθεί η ομαλή μετάβαση των περιφερειών αυτών στο αναθεωρημένο οριζόντιο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που θα τεθεί σταδιακά σε ισχύ μέσω της εφαρμογής του Σχεδίου δράσης για τις κρατικές ενισχύσεις, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να υποδείξουν και άλλες περιφέρειες ως επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) έως την 1η Ιανουαρίου 2009, υπό την προϋπόθεση ότι:

— οι οικείες περιφέρειες ήταν επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) στις 31 Δεκεμβρίου 2006·

— το συνολικό άθροισμα των πληθυσμών των περιφερειών που θα είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), σύμφωνα με την κατανομή των πληθυσμιακών καλύψεων κατά τις παραγράφους 27 και 28, και εκείνων που θα υποδεικνύονται σύμφωνα με την παρούσα διάταξη δεν θα υπερβαίνει το 66 % του πληθυσμού του κράτους μέλους ο οποίος είναι επιλέξιμος για περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) στις 31 Δεκεμβρίου 2006 ⁽⁸¹⁾·

— το επιτρεπόμενο μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης στις επιπλέον περιφέρειες που θα υποδεικνύονται σύμφωνα με την παρούσα διάταξη δεν θα υπερβαίνει το 10 %.

⁽⁷⁹⁾ Π.χ. από 50 % ΚΙΕ σε 30 % ΑΙΕ.

⁽⁸⁰⁾ Επειδή η Βόρεια Ιρλανδία επωφελήθηκε από ειδική διάταξη των κατευθυντήριων γραμμών της περιόδου 2000-2006, δικαιολογείται και εδώ η εφαρμογή της ίδιας μεταβατικής ρύθμισης.

⁽⁸¹⁾ Αφού αποκλεισθούν εκείνες οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) στις 31 Δεκεμβρίου 2006 και οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις για τη λήψη ενίσχυσης δυνάμει των προκειμένων κατευθυντήριων γραμμών βάσει άλλων διατάξεων (περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου, περιφέρειες οικονομικής ανάπτυξης, αραιοκατοικημένες περιφέρειες). Τα προκύπτοντα ποσοστά εμφανίζονται στο παράρτημα V.

8. Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων και χαρακτηρισμός των ενισχύσεων ως συμβάντων

96. Οι περιφέρειες κράτους μέλους που είναι επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις δυνάμει των παρεκκλίσεων και των ανώτατων ποσοστών ενισχύσεων για αρχικές επενδύσεις ⁽⁸²⁾ εγκεκριμένων για καθεμία περιφέρεια, αποτελούν από κοινού τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων του οικείου κράτους μέλους. Ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων προσδιορίζει και τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για επιχειρηματικές ενισχύσεις. Τα καθεστώτα ενισχύσεων λειτουργίας δεν καλύπτονται από τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, αξιολογούνται δε κατά περίπτωση, βάσει της σχετικής κοινοποίησης του οικείου κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.
97. Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι οι «αποφάσεις» με τις οποίες η Επιτροπή εγκρίνει τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ενός κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις, και ως έχουσες δεσμευτική ισχύ μόνο υπό τον όρο ότι γίνονται αποδεκτές από τα κράτη μέλη ⁽⁸³⁾.
98. Ακόμη, θα πρέπει να υπομνησθεί ότι οι χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων προσδιορίζουν και το πεδίο εφαρμογής τυχόν απαλλαγής κατά κατηγορία, με την οποία απαλλάσσονται οι περιφερειακές ενισχύσεις από την υποχρέωση κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, είτε η εκάστοτε ενίσχυση χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 ⁽⁸⁴⁾, είτε βάσει πιθανού μελλοντικού κανονισμού απαλλαγής άλλων μορφών περιφερειακής ενίσχυσης. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/1998 ⁽⁸⁵⁾ προβλέπει μόνο την απαλλαγή των ενισχύσεων που συνάδουν προς τον χάρτη που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή για τη χορήγηση περιφερειακών ενισχύσεων από κάθε κράτος μέλος.
99. Σύμφωνα με τις προκείμενες κατευθυντήριες γραμμές, και ανάλογα με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση του οικείου κράτους μέλους, ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων θα αποτελείται από:
- (1) τις περιφέρειες οι οποίες μπορούν να προσδιορισθούν βάσει των κριτηρίων και με το μέγιστο ποσοστό που τίθενται στις προκείμενες κατευθυντήριες γραμμές. Πρόκειται για τις περιφέρειες τις επιλέξιμες για την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και για τις περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου·
  - (2) τις περιφέρειες οι οποίες πρόκειται να υποδειχθούν από τα κράτη μέλη προς επιλογή για περιφερειακή ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), και μέχρι το όριο πληθυσμιακής κάλυψης που καθορίζεται στο τμήμα 3.4.1.
100. Ενωείται ότι, εφόσον τηρούν τους όρους που τίθενται στις προκείμενες κατευθυντήριες γραμμές, εναπόκειται στα ίδια τα κράτη μέλη να αποφασίζουν αν επιθυμούν να χορηγήσουν περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις, και μέχρι ποιου ύψους. Έτσι, όσο το δυνατόν γρηγορότερα από τη δημοσίευση αυτών των κατευθυντήριων γραμμών κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να κοινοποιήσει στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης, έναν και μόνο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, ο οποίος να καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του.
101. Η Επιτροπή θα εξετάσει τις κοινοποιήσεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Μετά το πέρας της εξέτασης αυτής, θα δημοσιεύσει τους χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Οι εν λόγω χάρτες θα ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2007 ή από την ημερομηνία δημοσίευσής τους εάν είναι μεταγενέστερη και θα θεωρηθούν αναπόσπαστο μέρος των προκείμενων κατευθυντήριων γραμμών.
102. Η ως άνω κοινοποίηση θα πρέπει να προσδιορίζει σαφώς τις περιφέρειες που είναι επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή γ), καθώς και η ένταση των ενισχύσεων που προβλέπονται για τις μεγάλες επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπροσαρμογές του ανώτατου ορίου των περιφερειακών ενισχύσεων για μεγάλα επενδυτικά σχέδια. Οσάκις για ορισμένες περιφέρειες ισχύουν μεταβατικοί κανόνες, ή οσάκις αναμένεται αναπροσαρμογή του ποσοστού της ενίσχυσης, θα πρέπει να αναφέρονται λεπτομερώς οι αντίστοιχες περίοδοι και ποσοστά ενίσχυσης.

⁽⁸²⁾ Αναπροσαρμοσμένων σύμφωνα με την παράγραφο 67 στην περίπτωση ατομικά κοινοποιήσιμων ενισχύσεων για μεγάλα επενδυτικά σχέδια.

⁽⁸³⁾ Απόφαση της 18ης Ιουνίου 2002, στην υπόθεση C-242/00, Γερμανία κατά Επιτροπής.

⁽⁸⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ L 10 της 13.1.2004, σ. 33), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2004, ως προς την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του και στις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης (ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 22).

⁽⁸⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων, ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

103. Δεδομένου ότι οι περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και οι περιφέρειες στατιστικού αντικτύπου προσδιορίζονται εξωγενώς στο επίπεδο NUTS II, κατά κανόνα δεν θα είναι αναγκαίο να δίδονται λεπτομερή επεξηγηματικά κοινωνικοοικονομικά στοιχεία. Από την άλλη πλευρά, λεπτομερή επεξηγηματικά στοιχεία θα πρέπει να δίδονται για την υπόδειξη των περιφερειών κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), πέραν των περιφερειών οικονομικής ανάπτυξης, των αραιοκατοικημένων και των παραμεθόριων, με λεπτομερή προσδιορισμό των αντίστοιχων περιφερειών, πληθυσμιακά στοιχεία, στοιχεία για το ΑΕΠ και την ανεργία στις περιφέρειες αυτές, και κάθε άλλο στοιχείο που παρουσιάζει ενδιαφέρον.
104. Για να εξασφαλισθεί η συνέχεια, η οποία είναι ουσιώδους σημασίας για τη μακροπρόθεσμη περιφερειακή ανάπτυξη, ο πίνακας των περιφερειών που θα κοινοποιηθεί από τα κράτη μέλη θα ισχύσει κατ' αρχήν για ολόκληρη την περίοδο 2007-2013. Ωστόσο, είναι δυνατόν να υποβληθεί σε ενδιάμεση επανεξέταση το 2010. Κάθε κράτος μέλος που θα επιθυμεί να τροποποιήσει τον πίνακα των επιλέξιμων για ενισχύσεις περιφερειών δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), ή τα εφαρμοστέα ποσοστά ενίσχυσης πρέπει να υποβάλει σχετική κοινοποίηση στην Επιτροπή πριν από την 1η Απριλίου 2010. Τυχόν αλλαγές για μια περιφέρεια στο πλαίσιο αυτό δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το 50 % της συνολικής κάλυψης που επιτρέπεται για το οικείο κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Με την εξαίρεση των περιφερειών στατιστικού αντικτύπου, οι περιφέρειες που θα απολέσουν την επιλεξιμότητά τους για περιφερειακές ενισχύσεις λόγω της ως άνω ενδιάμεσης επανεξέτασης δεν θα είναι επιλέξιμες για μεταβατικές ενισχύσεις. Ακόμη, τα κράτη μέλη είναι δυνατόν ανά πάσα στιγμή να ζητήσουν από την Επιτροπή να εντάξουν και άλλες περιφέρειες στον πίνακά τους, έως ότου εξαντληθεί η αντίστοιχη πληθυσμιακή κάλυψη.

9. Εναρξη της ισχύος, εφαρμογή, διαφάνεια και αναθεώρηση

105. Η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει τις προκείμενες κατευθυντήριες γραμμές για όλες τις περιφερειακές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006. Οι περιφερειακές ενισχύσεις που θα έχουν χορηγηθεί ή θα πρόκειται να χορηγηθούν πριν από το 2007 θα αξιολογηθούν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998.
106. Επειδή θα πρέπει να είναι συνεπείς με τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, οι κοινοποιήσεις καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων καθώς και οι ενισχύσεις ειδικού σκοπού (ad hoc) μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006 δεν θα μπορούν κατά κανόνα να θεωρηθούν πλήρεις μέχρις ότου εγκριθεί ο αντίστοιχος χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων του οικείου κράτους μέλους σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που περιγράφονται στο τμήμα 8. Έτσι, η Επιτροπή κανονικά δεν θα εξετάζει τις κοινοποιήσεις καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων, ούτε τις ενισχύσεις ειδικού σκοπού (ad hoc) ενόσω θα πρόκειται να τεθούν σε ισχύ μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006, και τούτο μέχρις ότου εγκριθεί ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων του οικείου κράτους μέλους⁽⁸⁶⁾. Το ίδιο ισχύει και για τα καθεστώτα ενισχύσεων προς νεοϊδρυθείσες μικρές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο τμήμα 6 των προκείμενων κατευθυντήριων γραμμών.
107. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή των προκείμενων κατευθυντήριων γραμμών θα οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές των κανόνων που διέπουν τις περιφερειακές ενισχύσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμη, και υπό το φως των μεταβαλλόμενων οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επικρατούν στην ΕΕ, κρίνεται αναγκαίο να επανεξετάζεται η εγκυρότητα της αιτιολόγησης και της αποτελεσματικότητας όλων των καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων τόσο των επενδυτικών ενισχύσεων όσο και των ενισχύσεων λειτουργίας. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θα προτείνει στα κράτη μέλη, ως κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 1 της Συνθήκης:
- με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) 70/2001⁽⁸⁷⁾, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 364/2004⁽⁸⁸⁾, καθώς και με την επιφύλαξη του άρθρου 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) 2204/2002, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση⁽⁸⁹⁾, τα κράτη μέλη να περιορίσουν χρονικά την εφαρμογή όλων των υφιστάμενων καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων για τη χορήγηση ενισχύσεων έως την 31η Δεκεμβρίου 2006·

⁽⁸⁶⁾ Η Επιτροπή γνωστοποιεί στα κράτη μέλη ότι, για να ελαφρυνθεί κατά το μέγιστο δυνατόν η υποχρέωση κοινοποίησης στο μέγιστο δυνατόν, προτίθεται να κάνει χρήση των εξουσιών που της παρέχονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/1998, με σκοπό να εξαιρέσει από την υποχρέωση κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ όλα τα διαφανή καθεστώτα επενδυτικών περιφερειακών ενισχύσεων που συνάδουν προς τον εγκεκριμένο εθνικό χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων του οικείου κράτους μέλους. Τα καθεστώτα μεμονωμένων ενισχύσεων ειδικού σκοπού (ad hoc) και ενισχύσεων λειτουργίας δεν θα εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Ακόμη, οι απαιτήσεις ενημέρωσης και ατομικής κοινοποίησης για τα μεγάλα ατομικά σχέδια ενίσχυσης που τίθενται στο τμήμα 4.3 των προκείμενων κατευθυντήριων γραμμών θα συνεχίσουν να ισχύουν, ακόμη και στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο απαλλασσόμενων καθεστώτων.

⁽⁸⁷⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33.

⁽⁸⁸⁾ ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 22.

⁽⁸⁹⁾ ΕΕ L 337 της 13.12.2002, σ. 3.

- οσάκις τα καθεστώτα ενισχύσεων για το περιβάλλον επιτρέπουν τη χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων για επενδύσεις στο περιβάλλον δυνάμει της υποσημείωσης 29 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις προστασίας του περιβάλλοντος⁽⁹⁰⁾, τα κράτη μέλη να τροποποιούν τα αντίστοιχα καθεστώτα με σκοπό να διασφαλίζεται ότι οι ενισχύσεις θα είναι δυνατόν να χορηγούνται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006 μόνον εάν συνάδουν προς τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης·
- τα κράτη μέλη να τροποποιούν, εφόσον απαιτείται, τα λοιπά υφιστάμενα καθεστώτα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τυχόν περιφερειακές πριμοδοτήσεις, όπως εκείνες που επιτρέπονται για την κατάρτιση, για έρευνα και ανάπτυξη και για το περιβάλλον, θα είναι δυνατόν να χορηγούνται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006 μόνο σε περιοχές που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή γ), σύμφωνα με τους χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων που θα έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή και θα ισχύουν κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

Η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να επιβεβαιώσουν ότι αποδέχονται τις ως άνω προτάσεις εντός ενός μηνός.

108. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία και περαιτέρω μέτρα, για τη βελτίωση της διαφάνειας των περιφερειακών ενισχύσεων σε μια διευρυμένη Ένωση. Πιο συγκεκριμένα, κρίνεται αναγκαίο να διασφαλισθεί ότι τα κράτη μέλη, οι οικονομικοί παράγοντες, τα ενδιαφερόμενα μέρη και η ίδια η Επιτροπή θα έχουν εύκολη πρόσβαση στο πλήρες κείμενο όλων των καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων που ισχύουν στην ΕΕ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τούτο μπορεί εύκολα να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας διασυνδεδεμένων δικτυακών τόπων. Για τον λόγο αυτόν, κατά την εξέταση καθεστώτων περιφερειακών ενισχύσεων η Επιτροπή θα επιδιώκει συστηματικά την ανάληψη εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους της υποχρέωσης να δημοσιεύσει στο Διαδίκτυο το πλήρες κείμενο του τελικού καθεστώτος ενισχύσεων και να κοινοποιήσει την αντίστοιχη δικτυακή διεύθυνση στην Επιτροπή. Σχέδια για τα οποία οι δαπάνες θα έχουν αναληφθεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του αντίστοιχου καθεστώτος δεν θα είναι επιλέξιμες για περιφερειακή ενίσχυση.
109. Η Επιτροπή είναι δυνατόν να επανεξετάσει ή να τροποποιήσει τις προκείμενες κατευθυντήριες γραμμές ανά πάσα στιγμή, εφόσον τούτο θα κριθεί απαραίτητο για λόγους πολιτικής ανταγωνισμού ή για να ληφθούν υπόψη άλλες κοινοτικές πολιτικές και διεθνείς δεσμεύσεις.

⁽⁹⁰⁾ ΕΕ L 37 της 3.2.2001, σ. 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ορισμός του τομέα της χαλυβουργίας

Για τους σκοπούς του παρόντος πλαισίου, ο τομέας της χαλυβουργίας απαρτίζεται από τις επιχειρήσεις που παράγουν τα κατωτέρω αναφερόμενα προϊόντα χάλυβα:

Προϊόν	Κωδικός της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (1)
Ακατέργαστος σίδηρος (χυτοσίδηρος)	7201
Σιδηροκράματα	7202 11 20, 7202 11 80, 7202 99 11
Σιδηρούχα προϊόντα που λαμβάνονται με απευθείας αναγωγή των σιδηρομεταλλευμάτων και άλλα σιδηρούχα σπογγώδη προϊόντα	7203
Σίδηρος και μη κράματα χάλυβα	7206
Ημιτελή προϊόντα από σίδηρο ή από μη κράμα χάλυβα	7207 11 11, 7207 11 14, 7207 11 16, 7207 12 10, 7207 19 11, 7207 19 14, 7207 19 16, 7207 19 31, 7207 20 11, 7207 20 15, 7207 20 17, 7207 20 32, 7207 20 51, 7207 20 55, 7207 20 57, 7207 20 71
Πλατέα προϊόντα έλασης, από σίδηρο ή από μη κράμα χάλυβα	7208 10 00, 7208 25 00, 7208 26 00, 7208 27 00, 7208 36 00, 7208 37, 7208 38, 7208 39, 7208 40, 7208 51, 7208 52, 7208 53, 7208 54, 7208 90 10, 7209 15 00, 7209 16, 7209 17, 7209 18, 7209 25 00, 7209 26, 7209 27, 7209 28, 7209 90 10, 7210 11 10, 7210 12 11, 7210 12 19, 7210 20 10, 7210 30 10, 7210 41 10, 7210 49 10, 7210 50 10, 7210 61 10, 7210 69 10, 7210 70 31, 7210 70 39, 7210 90 31, 7210 90 33, 7210 90 38, 7211 13 00, 7211 14, 7211 19, 7211 23 10, 7211 23 51, 7211 29 20, 7211 90 11, 7212 10 10, 7212 10 91, 7212 20 11, 7212 30 11, 7212 40 10, 7212 40 91, 7212 50 31, 7212 50 51, 7212 60 11, 7212 60 91
Ράβδοι και χονδρόσυρμα θερμής έλασης σε ακανόνιστους ρόλους, από σίδηρο ή από μη κράμα χάλυβα	7213 10 00, 7213 20 00, 7213 91, 7213 99
Άλλες ράβδοι και χονδρόσυρμα από σίδηρο ή από μη κράμα χάλυβα	7214 20 00, 7214 30 00, 7214 91, 7214 99, 7215 90 10
Διατομές από σίδηρο ή από μη κράμα χάλυβα	7216 10 00, 7216 21 00, 7216 22 00, 7216 31, 7216 32, 7216 33, 7216 40, 7216 50, 7216 99 10
Ανοξειδωτος χάλυβας	7218 10 00, 7218 91 11, 7218 91 19, 7218 99 11, 7218 99 20
Πλατέα προϊόντα έλασης από ανοξειδωτους χάλυβες	7219 11 00, 7219 12, 7219 13, 7219 14, 7219 21, 7219 22, 7219 23 00, 7219 24 00, 7219 31 00, 7219 32, 7219 33, 7219 34, 7219 35, 7219 90 10, 7220 11 00, 7220 12 00, 7220 20 10, 7220 90 11, 7220 90 31
Ράβδοι και χονδρόσυρμα από ανοξειδωτους χάλυβες	7221 00, 7222 11, 7222 19, 7222 30 10, 7222 40 10, 7222 40 30
Πλατέα προϊόντα έλασης από άλλα χαλυβδοκράματα	7225 11 00, 7225 19, 7225 20 20, 7225 30 00, 7225 40, 7225 50 00, 7225 91 10, 7225 92 10, 7225 99 10, 7226 11 10, 7226 19 10, 7226 19 30, 7226 20 20, 7226 91, 7226 92 10, 7226 93 20, 7226 94 20, 7226 99 20

Προϊόν	Κωδικός της Συνδυασμένης Ονοματολογίας ⁽¹⁾
Ράβδοι και χονδρόσυρμα από άλλα χαλυβδοκράματα	7224 10 00, 7224 90 01, 7224 90 05, 7224 90 08, 7224 90 15, 7224 90 31, 7224 90 39, 7227 10 00, 7227 20 00, 7227 90, 7228 10 10, 7228 10 30, 7228 20 11, 7228 20 19, 7228 20 30, 7228 30 20, 7228 30 41, 7228 30 49, 7228 30 61, 7228 30 69, 7228 30 70, 7228 30 89, 7228 60 10, 7228 70 10, 7228 70 31, 7228 80
Πάσσαλοι από χάλυβα	7301 10 00
Στοιχεία σιδηροδρομικών γραμμών	7302 10 31, 7302 10 39, 7302 10 90, 7302 20 00, 7302 40 10, 7302 10 20
Σωλήνες κάθε είδους χωρίς ραφή	7303, 7304
Συγκολλημένοι σωλήνες κάθε είδους, από σίδηρο ή χάλυβα, με εξωτερική διάμετρο που υπερβαίνει τα 406,4 mm	7305

⁽¹⁾ ΕΕ L 279, 23.10.2001, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ορισμός του τομέα των συνθετικών ινών

Για τους σκοπούς του παρόντος πλαισίου, ο τομέας των συνθετικών ινών ορίζεται ως εξής:

- Εξέλαση/ελαστικοποίηση όλων των γενικών κατηγοριών ινών και νημάτων από πολυεστέρα, πολυαμίδιο, ακρυλικό ή πολυπροπυλένιο, ανεξαρτήτως της τελικής χρήσης τους· ή
- πολυμερισμός (συμπεριλαμβανομένης της πολυσυμπύκνωσης), εφόσον συνδυάζεται με εξέλαση από την άποψη των χρησιμοποιούμενων μηχανών· ή
- οποιαδήποτε πρόσθετη διαδικασία συνδέεται με την ταυτόχρονη εγκατάσταση δυναμικού εξέλασης/ελαστικοποίησης από τον μελλοντικό αποδέκτη της ενίσχυσης ή από άλλη επιχείρηση του ομίλου στον οποίο ανήκει, και η οποία, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας, εντάσσεται κατά κανόνα στο σχετικό παραγωγικό δυναμικό, από την άποψη χρησιμοποιούμενων μηχανών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Έντυπο για την υποβολή συνοπτικών πληροφοριακών στοιχείων για τις ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια, οι οποίες ζητούνται κατά την παράγραφο 65

1. Ενίσχυση προς (επωνυμία της επιχείρησης/των επιχειρήσεων που λαμβάνουν την ενίσχυση):
2. Στοιχεία αναφοράς του καθεστώτος ενισχύσεων (στοιχεία αναφοράς της Επιτροπής για το υφιστάμενο καθεστώς ή καθεστώτα ενισχύσεων δυνάμει των οποίων χορηγείται η ενίσχυση):
3. Δημόσιος φορέας/φορείς που χορηγούν την ενίσχυση (επωνυμία και στοιχεία των φορέων αυτών):
4. Κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιείται η επένδυση:
5. Περιοχή (επίπεδο NUTS-III) στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση:
6. ΟΤΑ (πριν επίπεδο NUTS-V και τώρα επίπεδο LAU 2) στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση:
7. Κατηγορία του σχεδίου/έργου (νέα εγκατάσταση, επέκταση υφιστάμενης εγκατάστασης, διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε νέα, πρόσθετα προϊόντα, θεμελιώδης αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υφιστάμενης εγκατάστασης):
8. Παραγόμενα προϊόντα ή παρεχόμενες υπηρεσίες βάσει του επενδυτικού σχεδίου (βάσει της ονοματολογίας PRODCOM/ NACE, ή της CPA για τα σχέδια στον τομέα των υπηρεσιών):
9. Σύντομη περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου:
10. Προεξοφλημένες επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου (σε ευρώ):
11. Προεξοφλημένο ποσό της ενίσχυσης (ακαθάριστο), σε ευρώ:
12. Ποσοστό της ενίσχυσης (% ως ΑΠΕ):
13. Όροι που συνοδεύουν την καταβολή της προτεινόμενης ενίσχυσης (εφόσον υπάρχουν):
14. Προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης και λήξης των εργασιών του σχεδίου:
15. Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Μέθοδος υπολογισμού των επιλέξιμων πληθυσμών στις περιφέρειες των κρατών μελών που ενισχύονται κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

Η βασική αρχή του υπολογισμού των επιλέξιμων πληθυσμών βασίζεται στον παρατηρούμενο **βαθμό περιφερειακών ανισοτήτων** εντός των κρατών μελών και μεταξύ τους.

Οι προαναφερόμενες ανισότητες προσδιορίζονται μέσω δύο δεικτών, του κατά κεφαλήν Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (**ΑΕΠ κατά κεφαλήν, σε ΜΑΔ**) και του ποσοστού της **ανεργίας**. Με τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο υπολογίζονται οι ανισότητες χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ούτε οι περιφέρειες που ενισχύονται κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και οι περιφέρειες «στατιστικού αντικτύπου», ούτε οι περιφέρειες οικονομικής ανάπτυξης και εκείνες με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται κατά τον υπολογισμό αυτόν είναι ο μέσος όρος των δεδομένων των τριών τελευταίων ετών για τα οποία είναι διαθέσιμα, 2000-2002 για το ΑΕΠ και 2001-2003 για την ανεργία σε εθνικό και σε κοινοτικό (ΕΕ-25) επίπεδο.

Η ως άνω μέθοδος περιλαμβάνει τρεις διαδοχικές φάσεις:

Φάση I

Για να επαληθευθούν οι παρατηρούμενες ανισότητες, χρησιμοποιούνται δύο **κατώτατα όρια**. Οι περιοχές του επιπέδου NUTS 3 πρέπει να έχουν ΑΕΠ χαμηλότερο του 85 % ή ανεργία άνω του 115 % του εθνικού μέσου όρου (= 100). Όσον αφορά την ανεργία, η ανισότητα θεωρείται επαρκής εφόσον η αντίστοιχη περιφέρεια σημειώνει ανεργία κατά 50 % υψηλότερη από τον εθνικό μέσον όρο.

Φάση II

Για να λαμβάνεται υπόψη η σχετική θέση ενός κράτους μέλους έναντι του μέσου όρου της ΕΕ-25, το όριο του 85 % για το ΑΕΠ και του 115 % για την ανεργία τροποποιούνται σύμφωνα με τους ακόλουθους μαθηματικούς τύπους:

$$\text{Προσαρμοσμένο κατώτατο όριο ΑΕΠ: } \text{ΑΕΠ} = 85 \times \left(\frac{1 + \frac{100}{\Theta\text{KM}}}{2} \right)$$

$$\text{Προσαρμοσμένο κατώτατο όριο ανεργίας: } \text{Ανεργία} = \text{MIN} \left[150; 115 \times \left(\frac{1 + \frac{100}{\Theta\text{KM}}}{2} \right) \right]$$

Όπου ΘΚΜ είναι η σχετική θέση του κράτους μέλους έναντι του μέσου όρου της ΕΕ-25, σε %.

Η εφαρμογή των διορθώσεων αυτών συνεπάγεται ότι οι περιφέρειες των πλουσιότερων κρατών μελών θα πρέπει να εμφανίζουν χαμηλότερο ΑΕΠ σε σύγκριση με τον εθνικό μέσον όρο για να ικανοποιήσουν τα κριτήρια της επαρκούς ανισότητας. Οι περιφέρειες των κρατών μελών με χαμηλή ανεργία θα πρέπει να παρουσιάζουν υψηλότερη, αν και περιοριζόμενη στο 150 % του εθνικού μέσου όρου. Αντίθετα, οι περιφέρειες των φτωχότερων κρατών μελών μπορούν να έχουν ΑΕΠ υψηλότερο του 85 % και οι περιφέρειες των κρατών μελών με υψηλή ανεργία μπορούν να τεκμηριώνουν επαρκή ανισότητα με ποσοστό χαμηλότερο του 115 %.

Παραδείγματα εφαρμογής των τύπων διόρθωσης:

Σχετική θέση των Κάτω Χωρών (ΕΕ-25 =100): ΑΕΠ: 122,5 %/Ανεργία: 32,9 %.

Μετά την εφαρμογή του ως άνω τύπου διόρθωσης, τα κατώτατα όρια για τις Κάτω Χώρες μετατρέπονται από 85 σε 77,2 % για το ΑΕΠ, και από 115 σε 150 % για την ανεργία.

Σχετική θέση της Ελλάδας (ΕΕ-25 =100): ΑΕΠ: 74, 5 %/Ανεργία: 111,7 %.

Μετά την εφαρμογή του ως άνω τύπου διόρθωσης, τα κατώτατα όρια για την Ελλάδα μετατρέπονται από 85 σε 99,5 % για το ΑΕΠ, και από 115 σε 109,0 % για την ανεργία.

Φάση III

Η επόμενη φάση περιλαμβάνει την επαληθευση των περιφερειών που, αν και δεν είναι επιλέξιμες για περιφερειακή ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένα ως επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ), ικανοποιούν τα κριτήρια της επαρκούς ανισότητας. Ο πληθυσμός όλων των περιφερειών του επιπέδου NUTS 3 που ικανοποιούν αυτά τα κριτήρια αθροίζεται στο πλαίσιο καθενός από τα κράτη μέλη. Μετά, υπολογίζεται ο συνολικός πληθυσμός όλων των περιφερειών που ικανοποιούν τα ως άνω κριτήρια, για την ΕΕ-25, καθώς και το ποσοστό που αντιστοιχεί σε κάθε κράτος μέλος επί του προκύπτοντος συνόλου. Τα ποσοστά των κρατών μελών θεωρούνται τότε ότι αποτελούν την **κλειδα κατανομής** για τα ποσοστά πληθυσμιακής κάλυψης που αποφασίζονται τελικά.

Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να επιτρέψει την κάλυψη του 42 % του πληθυσμού της ΕΕ-25 που διαμένει στις ενισχυόμενες περιφέρειες, ο πληθυσμός όλων των περιφερειών που ενισχύονται δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή προκρίνονται για ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) αφαιρείται από τον καλυπτόμενο πληθυσμό. Ο υπόλοιπος πληθυσμός κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με την αντίστοιχη **κλείδα κατανομής**.

Επιπλέον, και δεδομένου ότι δεν είναι εφικτή η απόδειξη τυχόν εσωτερικών ανισοτήτων στα κράτη μέλη που δεν εμπίπτουν στην κατάταξη NUTS-III (Λουξεμβούργο και Κύπρος), χρησιμοποιείται ένα δίκτυ ασφαλείας, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανένα κράτος μέλος δεν θα υποστεί μείωση του καλυπτόμενου πληθυσμού του πέραν του 50 % [από κοινού για τις περιφέρειες του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)] επί του πληθυσμού που καλυπτόταν στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών του 1998. Το μέτρο αυτό μεριμνά ώστε όλα τα κράτη μέλη να διαθέτουν περιθώριο επαρκούς ευελιξίας για την εφαρμογή αποτελεσματικής περιφερειακής πολιτικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Πληθυσμιακή κάλυψη των περιφερειακών ενισχύσεων, 2007-2013

Βέλγιο	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν (¹)	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	...		
Στατιστικού αντικτύπου	Hainaut	75,45	
			12,4 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			13,5 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			25,9 %
(¹) ΑΕΠ κατά κεφαλήν, 2000-2002, σε ΜΑΔ, EU-25 = 100.			

Τσεχία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Strední Morava	52,03	
	Severozápad	53,29	
	Strední Čechy	54,35	
	Moravskoslezsko	55,29	
	Severovýchod	55,59	
	Jihovýchod	58,17	
	Jihozápad	60,41	
			88,6 %
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			88,6 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			7,7 %

Δανία		Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)		
Στατιστικού αντικτύπου ...		
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)		8,6 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού		8,6 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)		2,7 %

Γερμανία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Dessau	65,99	
	Chemnitz	69,63	
	Brandenburg-Nordost	70,64	
	Magdeburg	72,27	
	Mecklenburg-Vorpommern	72,56	
	Thüringen	73,10	
	Dresden	74,95	
			12,5 %
Στατιστικού αντικτύπου	Halle	75,07	
	Leipzig	77,12	
	Brandenburg-Südwest	77,45	
	Lüneburg	81,80	
			6,1 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			11,0 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			29,6 %
Εσθονία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Εσθονία	44,94	100 %
Ελλάδα	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Δυτική Ελλάδα	56,30	
	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	57,40	
	Ήπειρος	59,30	
	Θεσσαλία	62,90	
	Ιόνια Νησιά	65,53	
	Κρήτη	72,27	
	Πελοπόννησος	73,71	
	Βόρειο Αιγαίο	74,29	
			36,6 %
Στατιστικού αντικτύπου	Κεντρική Ελλάδα	75,89	
	Δυτική Μακεδονία	76,77	
	Αττική	78,98	
			55,5 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			7,9 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			100,0 %

Ισπανία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Extremadura	59,89	
	Andalousie	69,29	
	Galicia	73,36	
	Castilla-La Mancha	74,75	
	Canarias	87,79	
			36,2 %
Στατιστικού αντικτύπου	Asturias	79,33	
	Murcia	79,37	
	Ceuta	79,64	
	Melilla	79,72	
			5,8 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			17,7 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			59,6 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-20083, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			12,4 %
<hr/>			
Γαλλία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Guyane	56,76	
	Réunion	60,63	
	Guadeloupe	67,32	
	Martinique	74,88	
			2,9 %
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			15,5 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			18,4 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			6,9 %
<hr/>			
Ιρλανδία			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			50,0 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			50,0 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			25,0 %

ΙΤΑΛΙΑ	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Calabria	67,93	
	Campania	71,78	
	Sicilia	71,98	
	Puglia	72,49	
			29,2 %
Στατιστικού αντικτύπου	Basilicata	77,54	
			1,0 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			3,9 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			34,1 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			5,6 %
Κύπρος			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			50,0 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			50,0 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			16,0 %
Λεττονία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Λεττονία	37,28	100 %
Λιθουανία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Λιθουανία	40,57	100 %
Λουξεμβούργο			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			16,0 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			16,0 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			5,1 %

Ουγγαρία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Észak Magyarország	36,10	
	Észak Alföld	36,31	
	Dél Alföld	39,44	
	Dél-Dunántúl	41,36	
	Közép Dunántúl	52,28	
	Nyugat Dunántúl	60,37	
			72,2 %
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			27,8 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			100,0 %
Μάλτα			
	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Μάλτα	74,75	100 %
Κάτω Χώρες			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			7,5 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			7,5 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			2,4 %
Αυστρία			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου	Burgenland	81,50	3,4 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			19,1 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			22,5 %

Πολωνία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Lubelskie	32,23	
	Podkarpackie	32,80	
	Warminsko-Mazurskie	34,70	
	Podlaskie	35,05	
	Swietokrzyskie	35,82	
	Opolskie	38,28	
	Malopolskie	39,81	
	Lubuskie	41,09	
	Lódzkie	41,45	
	Kujawsko-Pomorskie	41,80	
	Pomorskie	45,75	
	Zachodniopomorskie	46,29	
	Dolnoslaskie	47,52	
	Wielkopolskie	48,18	
	Slaskie	50,62	
Mazowieckie	68,77		
			100 %
Πορτογαλία			
Πορτογαλία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Norte	61,94	
	Centro (PT)	63,08	
	Alentejo	65,72	
	Açores	61,61	
	Madeira	87,84	
			70,1
Στατιστικού αντικτύπου	Algarve	80,05	3,8 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			2,8 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού			76,7 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			19,2 %
Σλοβενία			
Σλοβενία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Σλοβενία	74,40	100 %

Σλοβακία	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Východné Slovensko	37,21	
	Stredné Slovensko	40,72	
	Západné Slovensko	45,42	
			88,9 %
Στατιστικού αντικτύπου			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			88,9 %
Μεταβατική πρόσθετη κάλυψη 2007-2008, κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			7,5 %
Φινλανδία			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			33,0 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			33,0 %
Σουηδία			Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)			
Στατιστικού αντικτύπου ...			
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			15,3 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			15,3 %
Ηνωμένο Βασίλειο	Περιφέρειες	ΑΕΠ/κεφαλήν	Καλυπτόμενος πληθυσμός
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α)	Cornwall and Isles of Scilly	70,16	
	West Wales and The Valleys	73,98	
			4,0 %
Στατιστικού αντικτύπου	Highlands and Islands	77,71	0,6 %
Άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)			19,3 %
Σύνολο καλυπτόμενου πληθυσμού, 2007-2013			23,9 %